

LÄNSSTYRELSEN I
STOCKHOLMS LÄN
Miljövårdsenheten
Jörgen Christensen
Direkttel: 08-785 5129
Fax: 08-651 57 50

BESLUT
Datum
1992-09-30

Beteckning
245-1992-606
0180-81-010

Johan Klein # 21568 Bilaga C
1 (5)

Kungörelsedelgivning

Stockholm Energi AB
113 91 Stockholm

För C. Knutås, B. Nordmark och P. Storhammar

Tillstånd enl. Miljöskyddslagen till utbyggnad och drift
av Skarpnäcks Värmeverk på fastigheten 'Solvärmen 1' i
Stockholms kommun.

BESLUT:

Till att på fastigheten 'Solvärmen 1' vid Flatenvägen 15
i Enskede installera och driva fyra oljeeldade värmepan-
nor om vardera 10 MW tillförd bränsleeffekt ger Länssty-
relsen -- med stöd av Miljöskyddslagen (SFS 1969:387)
samt av Miljöskyddförordningen (SFS 1989:264) och punkt
41.02.02 i dennas bilaga -- Stockholm Energi AB tillstånd
på följande villkor.

VILLKOR:

1. Installation och drift sker utan väsentligt avsteg
från beskrivningen i bolagets ansökan jämte komplet-
teringar såsom sammanfattade härnedan i det nästa
avsnittet.
2. Vådliga kemikalier och lösningsmedel förvaras så, att
de vid olyckshändelse eller felmanöver svårligen kan
komma att tillföras avloppsnätet eller omgivningen i
övrigt.
3. Eventuell förvaring på bolagets fastighet av miljö-
farligt avfall sker på ett ändamålsenligt sätt (torrt
och tätt).
4. Kemikalier märkes tydligt i överensstämmelse med
till envar tid gällande föreskrifter (idag KIFS
1986:3).
5. Halten av mineralolja i verkets avloppsvatten till
spillvattentätet är högst 50 g per m³ (övre
gränsvärde). Ändamålsenliga dropp- och spillskydd,
som förebygger stötutsläpp av olja, finns.
6. Skorstenen har fyra skilda rökrör. Dess höjd över
mark är minst 47 m.

7. Stoftutsläppet är som riktvärde* högst 1,0 g per kg olja.
8. Övre gränsvärde* för eldningsoljaens svavelhalt är 0,4%.
9. Sådana möjligheter att reducera utsläppet av kväveoxider, som erbjuder låg gränskostnad, tages tillvara.
10. Eventuellt buller begränsas inom följande gränsvärden* för ekvivalenta ljudnivåer intill närmsta bostad eller rekreationsytor i bostäders grannskap.
 - dagtid, kl 07.00-18.00 55 dB(A)
 - kvällstid, kl 18.00-22.00 samt
 - sön- och helgdag, kl 07.00-18.00 50 dB (A)
 - nattetid, kl 22.00-07.00 45 dB(A)
 - Momentana ljud får nattetid (kl 22.00-07.00) uppgå till max 55 dB(A). Om ljud förekommer med impulser eller hörbara tonkomponenter eller bådadera, skall riktvärdena för de ekvivalenta nivåerna sänkas med 5 dB(A)-enheter.
11. Pannanläggningen drivs endast för att täcka spets- och reservbehov.
12. Pannanläggningen tas i drift före den 1 juli 1995.

* *

Ärendet och dess handläggning

Stockholm Energi AB ansöker om tillstånd att utbygga Skarpnäcks Värmeverk. Enligt beskrivningen i bolagets ansökan består verket idag av två elpannor på tillsammans 50 MW samt en värmepump för 4,5 MW med atmosfären som värmereservoar. Bolaget önskar förverkliga en befintlig plan på att utbygga verket med oljeeldade pannor -- fyra stycken vardera på 10 MW tillförd bränsleeffekt -- för att bidra till täckning av Hammarby-nätets behov av spets- och reservkapacitet. Pannorna finns idag på fastigheten; de har begagnats i det numera nedlagda verket i Dalen.

* Vid ett mer än tillfälligt överskridande av ett riktvärde skall sådana förebyggande åtgärder vidtagas, att överskridanden därefter hindras. Ett gränsvärde får aldrig överskridas.

BILAGA D - SAMRÅDSREDOGÖRELSE

UPPDRAG HOB Skarpnäck	UPPDRAGSLEDARE Linn Arvidsson	DATUM 2017-05-26
UPPDRAGSNUMMER 1331669-200	UPPRÄTTAD AV Linn Arvidsson	

Fortum Värme ansöker om tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet vid fjärrvärmeverket i Skarpnäck, Stockholm. Avsikten är att det nya tillståndet ska utgöra ett grundtillstånd som reglerar bolagets samlade verksamhet vid Skarpnäck, nu och i framtiden. Skarpnäck värmeverk dimensioneras för en maximal tillförd bränsleeffekt på 99 MW varav max 20 MW träpellets och resterade mängd bioolja

Samrådsprocessen

Verksamheten är tillståndspliktig enligt miljöbalken (MB). Inom ramarna för tillståndsprövsprocessen skall verksamhetsutövaren samråda med berörda myndigheter och enskilda som kan antas bli särskilt berörda.

Den planerade verksamheten omfattas av följande verksamhetskod enligt Miljöprövningsförordningen:

- 40.50-i (21 kap 9 §): Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av 50 megawatt men högst 300 megawatt”

Då verksamhetskod enligt ovan alltid antas medföra betydande miljöpåverkan enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd skall samråd därmed även hållas med berörda organisationer samt med en bredare allmänhet.

Samråd med myndigheter

Samrådsmöte med Länsstyrelsen, Stockholms stad miljökontoret, Stockholms stad Skarpnäck stadsdelsförvaltning samt Stockholm Vatten och Avfall AB genomfördes den 2 februari 2017. Mötet redovisas i bifogat protokoll, [underbilaga D1](#).

Samråd med ytterligare myndigheter har skett genom utskick av information om den planerade utvecklingen. Sändlista bifogas i [underbilaga D2](#).

Samrådssvar har inkommit från Försvarmakten, Trafikverket, Nacka kommun och Storstockholms brandförsvaret.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Naturvårdsverket, SGU och Havs- och Vattenmyndigheten avstår från att lämna ett yttrande.

Försvarmakten har inget att erinra. Försvarmaktens samrådssvar bifogas i [underbilaga D3](#).

Trafikverket har inget att tillägga i ärendet. Trafikverkets samrådssvar bifogas i [underbilaga D4](#).

Nacka kommun miljöenheten betonar vikten av att den kommande anläggningen inte har negativ påverkan på Ältasjön samt konstaterar att det har funnits fjärrvärmeverk på platsen under många år. Om platsen är att se som misstänkt förorenad så är det lämpligt att inför om-

Sweco Sandbäcksgatan 1 Box 385, 651 09 Karlstad Telefon 054-14 17 00 Telefax 054-14 17 01 www.sweco.se	Sweco Environment AB Org.nr 556346-0327 säte Stockholm Ingår i Sweco-koncernen	Linn Arvidsson Uppdragsledare Telefon direkt 054-14 17 32 Mobil 0706-11 54 11 linn.arvidsson@sweco.se
--	---	---

och tillbyggnadstiden kontrollera föroreningsförekomst. Vidare poängteras vikten av att utreda rening av utsläpp till luft och den samlade belastningen. Nacka kommuns samrådssvar bifogas i underbilaga D5.

Storstockholms brandförsvår rekommenderar att en kommande riskutredning bör omfatta ett resonemang kring olycksrisker i omgivningen med påverkan på området, olycksrisker inom verksamheten med påverkan inom området samt olycksrisker inom verksamheten med påverkan på området. Även möjligheter till insatser inom anläggningen bör utredas. I yttrandet finns en hänvisning till "träflis" som bränsle. Ett förtydligande har kommunicerats med Storstockholms brandförsvår där det framgår att träflis inte är ett aktuellt bränsle för den ansökta verksamheten. Storstockholms brandförsvårs samrådssvar bifogas i underbilaga D6. Efterföljande förtydligande bifogas i underbilaga D7.

Samråd med enskilda som kan antas bli särskilt berörda samt med en bredare allmänhet och berörda organisationer

Samrådsmöte med enskilda som kan antas bli särskilt berörda samt med en bredare allmänhet genomfördes den 9 februari 2017. Mötet redovisas i bifogat protokoll, underbilaga D8. Mötet föregicks av att ett samrådsunderlag skickades till enskilda som kan antas bli särskilt berörda, samt verksamhetsutövare och organisationer i anslutning till verksamheten. Utskick har skett till samtliga inom en radie av ca 800 m från verksamhetsområdet.

Information och också skett via annonsering i pressen, se Figur 1 och Figur 2.

Inbjudan till samråd

Fortum Värme inbjuder till samråd enligt 6 kap. 4 § miljöbalken med anledning av planerad tillståndsansökan för befintlig och utökad verksamhet vid Skarpnäck Värmeverk.

Skarpnäck värmeverk är en av de mindre anläggningarna i Stockholms södra fjärrvärmenät. Fjärrvärmenätet försörjs av Högdalenverket och Hammarbyverket, som producerar huvuddelen av fjärrvärmen, samt ett antal mindre värmeverk, som fungerar som spets- och reservanläggningar och körs under extra kalla dagar. För att producera värme vid Skarpnäck värmeverk används idag fossil olja.

Fjärrvärme måste kunna levereras även de allra kallaste dagarna. För att säkra de leveranserna och för att säkerställa en fortsatt bra produktion av fjärrvärme i södra fjärrvärmenätet, baserad på biobränsle, planerar nu Fortum Värme att ersätta dagens pannor med nya pannor som drivs med förnybara bränslen.

Den förnyade anläggningen utgör ett viktigt tillskott för att säkra spets- och reserveffekt i det sammankopplade systemet. En förnyad anläggning är också en del av Fortum Värmes systematiska arbete med att ersätta äldre fossileldade pannor med moderna anläggningar drivna med förnybara bränslen.

Enligt nuvarande planering dimensioneras Skarpnäck värmeverk för en maximal tillförd bränsleeffekt på 99 MW varav max 20 MW träpellets och resterade mängd bioolja.

Ett samrådsmöte kommer att hållas **torsdag den 9 februari 2017, kl. 18.00 i Skarpnäcks kulturhus.**

Eventuella frågor eller synpunkter kan lämnas till Sweco, Linn Arvidsson, Box 385, 651 09 Karlstad senast den 22 februari 2017. Det går också bra att ta kontakt via telefon, 054-14 17 32 eller e-post, linn.arvidsson@sweco.se.

VÄLKOMMEN MED DINA FRÅGOR ELLER SYNUNKTER!

KUNGÖRELSE

Företagsannonser: Tel 08-409 345 23/409 345 26 eller kungorelse@dn.se

Inbjudan till samråd

Fortum Värme inbjuder till samråd enligt 6 kap. 4 § miljöbalken med anledning av planerad tillståndsansökan för befintlig och utökad verksamhet vid Skarpnäck Värmeverk.

Skarpnäck värmeverk är en av de mindre anläggningarna i Stockholms södra fjärrvärmenät. Fjärrvärmenätet försörjs av Högdalenverket och Hammarbyverket, som producerar huvuddelen av fjärrvärmen, samt ett antal mindre värmeverk, som fungerar som spets- och reservanläggningar och körs under extra kalla dagar. För att producera värme vid Skarpnäck värmeverk används idag fossil olja.

Fjärrvärme måste kunna levereras även de allra kallaste dagarna. För att säkra de leveranserna och för att säkerställa en fortsatt bra produktion av fjärrvärme i södra fjärrvärmenätet, baserad på biobränsle, planerar nu Fortum Värme att ersätta dagens pannor med nya pannor som drivs med förnybara bränslen.

Den förnyade anläggningen utgör ett viktigt tillskott för att säkra spets- och reserveffekt i det sammankopplade systemet. En förnyad anläggning är också en del av Fortum Värmes systematiska arbete med att ersätta äldre fossileldade pannor med moderna anläggningar drivna med förnybara bränslen.

Enligt nuvarande planering dimensioneras Skarpnäck värmeverk för en maximal tillförd bränsleeffekt på 99 MW varav max 20 MW träpellets och resterade mängd bioolja.

Ett samrådsmöte kommer att hållas **torsdag den 9 februari 2017, kl. 18.00 i Skarpnäcks kulturhus.**

Eventuella frågor eller synpunkter kan lämnas till Sweco, Linn Arvidsson, Box 385, 651 09 Karlstad senast den 22 februari 2017. Det går också bra att ta kontakt via telefon, 054-14 17 32 eller e-post, linn.arvidsson@sweco.se.

VÄLKOMMEN MED DINA FRÅGOR ELLER SYNUNKTER!

Figur 1. Samrådsannons i SvD och DN.

Inbjudan till samråd

Fortum Värme inbjuder till samråd enligt 6 kap. 4 § miljöbalken med anledning av planerad tillståndsansökan för befintlig och utökad verksamhet vid Skarpnäck Värmeverk.

Skarpnäck värmeverk är en av de mindre anläggningarna i Stockholms södra fjärrvärmenät. Fjärrvärmenätet försörjs av Högdalenverket och Hammarbyverket, som producerar huvuddelen av fjärrvärmen, samt ett antal mindre värmeverk, som fungerar som spets- och reservanläggningar och körs under extra kalla dagar. För att producera värme vid Skarpnäck värmeverk används idag fossil olja.

Fjärrvärme måste kunna levereras även de allra kallaste dagarna. För att säkra de leveranserna och för att säkerställa en fortsatt bra produktion av fjärrvärme i södra fjärrvärmenätet, baserad på biobränsle, planerar nu Fortum Värme att ersätta dagens pannor med nya pannor som drivs med förnybara bränslen.

Den förnyade anläggningen utgör ett viktigt tillskott för att säkra spets- och reserveffekt i det sammankopplade systemet. En förnyad anläggning är också en del av Fortum Värmes systematiska arbete med att ersätta äldre fossileldade pannor med moderna anläggningar drivna med förnybara bränslen.

Enligt nuvarande planering dimensioneras Skarpnäck värmeverk för en maximal tillförd bränsleeffekt på 99 MW varav max 20 MW träpellets och resterade mängd bioolja.

Ett samrådsmöte kommer att hållas **torsdag den 9 februari 2017 kl. 18.00 i Skarpnäcks kulturhus.**

Eventuella frågor eller synpunkter kan lämnas till Sweco, Linn Arvidsson, Box 385, 651 09 Karlstad senast den 22 februari 2017.

Det går också bra att ta kontakt via telefon, 054-14 1732 eller e-post, linn.arvidsson@sweco.se.

VÄLKOMMEN MED DINA FRÅGOR
ELLER SYNPUNKTER!

Figur 2. Samrådsannons i Mitt i

Samrådssvar via e-post har inkommit från Kia och Christer Olsson, Magnus Brodén, Tony Westin, Oskar Jakobsson, Ältens fiskeklubb, Nacka miljövårdsråd, Föreningen Rädda Ältasjön samt Ältasjöns fiskevårdsområdesförening.

4 (5)

BILAGA D - SAMRÅDSREDOGÖRELSE
2017-05-26
HOB SKARPNÄCK

Kia och Christer Olsson ställer några frågor om kommande förändring och den lokala påverkan. Samrådsyttrande och Fortum Värmes svar bifogas i Underbilaga D9.

Magnus Brodén ställer sig positiv till förnyelsen av värmeverket liksom gör Oskar Jakobsson. Yttranden bifogas i Underbilaga D10 och D11.

Tony Westin ställer fråga om reservkraft. Samrådsyttrande och Fortum Värmes svar bifogas i Underbilaga D12.

Ältens fiskeklubb konstaterar att det är positivt för den globala miljön med en övergång till förnybara bränslen. Föreningen påpekar vidare att värmeverket ligger omgivet av naturreservat vars bullerregler ska gälla. Vad gäller utsläpp till luft önskar föreningen att spridningsberäkning ingår i MKB. Även påverkan från dagvatten behöver beaktas i MKB:n så att ytterligare föroreningar inte tillförs Ältasjön. Ältens fiskeklubbs yttrande bifogas i Underbilaga D13.

Nacka miljövårdsråd önskar att alternativa lokaliseringar studeras. Vidare påpekas betydelsen av en korrekt dagvattenhantering och att spridningsberäkning bör ingå i MKB. Även anläggningens visuella intryck betonas. Nacka miljövårdsråds yttrande bifogas i Underbilaga D14.

Föreningen Rädda Ältasjön påpekar vikten av att spridningsberäkningar genomförs liksom att skorstenens höjd är tillräcklig. Vidare betonas vikten av att riktvärden för buller innehålls. Föreningen ställer sig positiv till att utformningen av värmeverket ska ske i samklang med naturen och att områdets ekar och övriga träd i största mån bevaras. Naturvärdesinventering rekommenderas och att skyddsvärda träd, rödlistade arter och andra naturvärden bevaras. Föreningen påpekar att Ältasjön är en vattenförekomst och betonar vikten av dagvattenutredning samt riskutredning. Föreningen Rädda Ältasjöns yttrande bifogas i Underbilaga D15.

Ältasjöns fiskevårdsområdesförening vill poängtera vikten av att det görs en seriös utredning av dagvattenhanteringen, för att säkerställa att ingen påverkan på Ältasjön kommer att ske. Föreningen finner det vidare angeläget att anläggningen utföres för att minimera störningar på naturmiljön. Bullernivåerna får inte överskrida de normer som gäller för naturreservaten eller andra regler, rökgaserna måste renas med bästa möjliga teknik och arkitektoniskt bör byggnader, tomtmark mm designas så att de inte stör omgivningen. Som kompensation för utökad verksamhet föreslås åtgärder för att gynna groddjur, friluftsliv och fiske. Föreningen kan vara behjälplig med förslag till lämpliga kompensationsåtgärder. Ältasjöns fiskevårdsområdesförenings yttrande bifogas i Underbilaga D16.

PROTOKOLL - SAMRÅD MED MYNDIGHETER

UPPDRAG HOB Skarpnäck	UPPDRAGSLEDARE Linn Arvidsson	DATUM 2017-02-20
UPPDRAGSNUMMER 1331669200	UPPRÄTTAD AV Linn Arvidsson	

PLATS Länsstyrelsen i Stockholm	DATUM 170202	TID 10.00- 12.00
------------------------------------	-----------------	------------------------

NÄRVARANDE	Elin Sieurin	Länsstyrelsen i Stockholms län	ES
	Emma Sundling	Stockholm Stad miljöförvaltning	ESu
	Christina Berglund	Stockholm Stad miljöförvaltning	CB
	Inger Bogren	Stockholm Stad Skarpnäck stadsdelsförvaltning	IB
	Fredrik Olsson	Stockholm Vatten och avfall	FO
	Nils Edberg	Fortum Värme	NE
	Mats Björk	Alrutz advokatbyrå	MB
	Linn Arvidsson	Sweco	LA

KOPIA TILL

Protokollet sänds per e-post till samtliga närvarande

Bilaga: Presentation

HOB Skarpnäck – Samråd med myndigheter

Skarpnäck värmeverk är en av de mindre anläggningarna i Stockholms södra fjärrvärmenät. För att säkerställa och främja en fortsatt bra produktion av fjärrvärme i södra fjärrvärmenätet baserad på biobränsle planerar nu Fortum Värme att ersätta den befintliga anläggningen med en ny, större anläggning där förnybara bränslen i form av bioolja och träpellets används. Anläggningens roll i nätet blir delvis förändrad. Utökad drifttid i Skarpnäck innebär mindre drifttid i andra anläggningar i det sammankopplade systemet, bland annat i mindre, fossileldade panncentraler. I förlängningen kan den nya utformningen göra det möjligt att utnyttja spillvärme som fjärrvärme från en möjlig närliggande datahall.

Samrådsmöte med berörda myndigheter hölls hos Länsstyrelsen i Stockholms län den 2 februari, 2017. I kallelsen till samrådsmötet ingick ett bifogat samrådsunderlag i vilket den planerade anläggningen samt omgivningsintressen och bedömda miljökonsekvenser presenterades.

I anteckningarna nedan har kommentarer och synpunkter samlats under relevanta rubriker, oavsett när under mötet den aktuella diskussionen fördes.

1 (6)

Sweco Sandbäcksgatan 1 Box 385 SE-651 09 Karlstad, Telefon +46 (0)5 414 17 00 Fax +46 (0)54 141701 www.sweco.se	Sweco Environment AB Org.nr 556346-0327 Styrelsens säte: Stockholm	Linn Arvidsson Uppdragsledare Telefon direkt +46 (0)5 414 17 32 Mobil +46 (0)706 11 54 11 linn.arvidsson@sweco.se
--	--	---

AGENDA

1. Presentation av deltagare
2. Fortum Värme och bakgrund till projektet
3. Process och utformning
4. Ansökans omfattning och avgränsning
5. Innehåll i MKB
6. Förväntade miljöaspekter
7. Tidplan
8. Frågor och diskussion

1 PRESENTATION

Mötet inleddes med en presentation av de närvarande.

- Elin Sieurin arbetar på Länsstyrelsen i Stockholms län, miljöenheten
- Emma Sundling och Christina Berglund arbetar på Miljöförvaltningen Stockholm Stad som är tillsynsmyndighet för Skarpnäck värmeverk
- Inger Bogren arbetar på Skarpnäck stadsdelsförvaltning
- Fredrik Olsson representerar Stockholm Vatten och avfall
- Nils Edberg representerar sökanden Fortum Värme
- Mats Björk är advokat på Alrutz advokatbyrå och kommer fungera som sökandens ombud i tillståndsprocessen
- Linn Arvidsson arbetar på Sweco och bistår Fortum Värme i tillståndsprocessen

2 BAKGRUND

NE presenterade Fortum Värme och redogjorde kortfattat för bakgrunden till projektet.

Fortum Värmes mål är att förse sina kunder med en klimatneutral och resursneutral energilösning baserad på 100 procent förnybar och återvunnen energi senast 2030. Ambitionen är dock att detta mål ska uppnås tidigare än så.

Skarpnäck värmeverk ingår i det södra nätet där basanläggningen är Högdalen kraftvärmeverk. Systemet består av produktionsanläggningar och ledningsnät.

För att kunna möta kundernas effektbehov vid kallt väder och för att kunna leverera värme även om annan anläggning eller ledning i systemet fallerar behövs mindre anläggningar lokaliserade nära behovet d.v.s. fjärrvärmekunderna.

Idag fungerar Skarpnäck värmeverk främst som en spets- och reservanläggning. Efter den planerade utökningen förändras anläggningens funktion till spets-/mellanlastanläggning och reservanläggning.

3 PROCESS OCH UTFORMNING

Värmeverket har funnits på samma plats under lång tid. Det byggdes redan 1983. Idag finns fem oljepannor vid anläggningen: tre á 10 MW och två á 5 MW, en skorsten och en oljecistern. Pannorna eldas med Eo3.

ES påpekade att det i den årliga miljörapporten anges två pannor á 10 MW och tre á 5 MW. (Undersökning efter mötet visar att den i samrådsunderlaget angivna fördelningen är korrekt d.v.s. tre pannor á 10 MW och två á 5 MW.)

Den planerade förändringen består av att installera ny värmeeffekt på totalt 99 MW med tillhörande styrsystem, kraftförsörjning och hjälputrustning i ny byggnad. Befintliga pannor och pannhall, fjärrvärmesystem, styrsystem, kablage, lågspänningsställverk m.m. demonteras och ny pannhall med tillhörande servicebyggnad uppförs. Vidare uppförs en biooljeeldad hetvattenpanna med tillhörande rökgassystem och oljecistern samt en pelletseldad hetvattenpanna med roster och pelletssilo. Befintligt ställverk och transformatorstation behålls. Luftledningarna tillhör SvK och berörs inte av projektet.

På ES fråga om varför pellets valts som bränsle istället för flis förklarade NE att flis är mer svåreladat och kräver större underhållsresurser. Pellets är ett bra mellanlastbränsle. En pelletspanna är mer robust och enklare att drifta. Det föreligger även mindre dammrisk med pellets som bränsle än med flis.

ES undrade vidare om biooljan till anläggningen även kan ha animaliskt ursprung. NE konstaterade att det ännu är en öppen fråga i projektet.

ES uppmanade att låta en tydlig motivering till val av bränslen ingå i den kommande ansökan. Vidare uppmanades Fortum Värme att vara tydliga i sin formulering av yrkanden när det gäller vilka bränslen och bränslekvaliteter som avses.

4. ANSÖKANS OMFATTNING OCH AVGRÄNSNING

MB presenterade ansökans omfattning. Ansökan omfattar fortsatt och utökad verksamhet vid Skarpnäck värmeverk, Stockholm. Avsikten är att det nya tillståndet ska utgöra ett grundtillstånd som reglerar bolagets samlade verksamhet för värmeproduktion vid Skarpnäck, nu och i framtiden. Maximal tillförd bränsleeffekt är 99 MW varav max 20 MW träpellets och resterande mängd bioolja.

Nollalternativet utgörs av att Skarpnäck värmeverk inte byggs ut och därmed drivs vidare med stöd av gällande tillstånd.

Verksamheten har bedömts omfatta prövningskod 40.50-i B (21 kap 9 §) - anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av minst 50 MW men högst 300 MW. Skarpnäck värmeverk kommer inte heller fortsättningsvis att beröras av Sevesolagstiftningen. Däremot kommer verket att utgöra industriutsläppsverksamhet då

effekten överstiger 50 MW. Vidare ingår verksamheten i vad som alltid ska anses utgöra betydande miljöpåverkan enl. 3 § förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

IB ställde fråga angående byggnadshöjd varpå NE konstaterade att den styrs av pannornas höjd med bedöms ligga på ca 20 m.

ES påminde om att lokaliseringsfrågan är viktig. Det måste tydligt framgå varför satsningen sker i Skarpnäck och inte vid någon annan anläggning. Dock påpekades att en rimlig avgränsning av området får ske. Det är uppenbart att t.ex. åtgärder i Bristaverket inte skulle uppfylla syftet med ansökan. ES uppmanade Fortum Värme att föra en dialog med Länsstyrelsen inför fördjupad lokaliseringsdiskussion, avseende storlek av sökområde och vilka anläggningar som skulle kunna vara möjliga att satsa på.

På fråga från ES redogjorde LA för att BAT-slutsatser och hur den ansökta verksamheten förhåller sig till dem kommer att redovisas i separat bilaga till den tekniska beskrivningen. BAT-slutsatser för stora förbränningsanläggningar förväntas publiceras under 2017 och anläggningen är planerad utifrån dessa. ES påminde om att även inkludera de horisontella BAT-slutsatserna i redovisningen.

ES konstaterade att något särskilt beslut om att verksamheten medför betydande miljöpåverkan inte behövs. Dock kommer länsstyrelsen att skriva ett meddelande i vilket detta konstateras. Meddelandet kan skrivas efter att protokollet från detta samrådsmöte skickats ut.

5 INNEHÅLL I MKB

LA visade planerad innehållsförteckning för MKB (Bild 19). Ingen hade något att invända.

6 FÖRVÄNTADE MILJÖASPEKTER

LA redogjorde för förväntade miljöaspekter (Bild 22 och 23).

Boendemiljö

IB berättade att det finns ett program för nya bostäder Bagarmossen/Skarpnäck. I anläggningens närområde innebär det bostäder där det idag ligger ett vårdhem. Detaljplaneprocessen ligger längre fram i tiden. Programmet för nya bostäder kan laddas ner från kommunens hemsida. LA konstaterade att i kommande MKB kommer detta område att behandlas som bostadsbebyggelse.

ES frågade om bullerutredning planerades. LA förklarade att den frågan inte helt beslutats ännu. Kan det tydligt visas att anläggningen inte riskerar att överstiga tillåtna bullergränsvärden vid närliggande bostäder utan att en separat beräkning görs väljs troligen detta alternativ. ES uppmanade Fortum Värme att i ansökan lämna förslag på bullervillkor och hur dessa kan följas upp.

Dagvatten

FO påminde om att Ältasjön är en vattenförekomst och att verksamheten därmed omfattas av ickeförsämringskravet. FO frågade vidare om huruvida samråd sker även med Nacka kommun vilket LA bekräftade.

På fråga från FO berättade LA att dagvattenutredning pågår och att omhändertagande av släckvatten från brand ingår i denna. FO uppmanade till att låta utredningen även omfatta scenariot brand inne i anläggningen och hur detta vatten omhändertas. Finns det risk att det rinner ner i spillvattennätet? Generellt ur Stockholm Vattens perspektiv är det bra att minimera antalet brunnar.

Kemikaliehanteringen inom verksamheten kommer att beskrivas.

Luft

Spridningsberäkningarna planeras omfatta stoft, SO₂ och NO_x.

ES frågade hur rökgasreningen planeras utformas. NE beskrev hur emissioner av olika ämnen är relaterade. Stoft planeras att renas i filter. Utsläpp av kväveoxider styrs framförallt genom att välja rätt bränsle och anpassa förbränningen. Utsläpp av svaveldioxid beror främst av bränsleval.

ES uppmanade Fortum Värme att beskriva vilka reningstekniker som finns, vilka nivåer som skulle kunna uppnås med dessa och varför de har förkastats av kostnadsskäl. Även andra skäl till val/bortval ska anges t.ex. ammoniakhantering vid SNCR.

Mark och vatten

NE beskriver planerad bränslehantering i detalj. Ingen bränslehantering planeras ske utomhus. Olja till cistern töms direkt från tankbil. Pellets blåses in i silo och transporteras därefter slutet till pannan. CB påpekade att dagens oljelosningsplats inte är hårdgjord. NE förklarade att den kommande oljelosningsplatsen kommer att förses med hårdgjord yta.

FO undrade om det finns något vattenvårdsförbund nedströms. LA konstaterade att detta får undersökas.

Transporter

ES uppmanade Fortum Värme att beskriva varifrån bioolja och pellets kommer då detta påverkar miljökonsekvenserna från transporter.

Önskemål från Stockholm Vatten

FO lämnade en lista med önskemål från Stockholm Vatten om ansökningshandlingarnas innehåll avseende vattenskydd:

- Redogör för samtliga vattenflöden som kan komma ut på spillvattennätet.
- Redogör för hur spill hanteras på gård och i lokaler där det finns brunnar.

- Kom ihåg att invallningar är viktiga.
- Kartlägg samtliga oljeavskiljare och att de klarar Stockholm Vattens normer.
- Bifoga en kemikalieförteckning där det särskilt anges om PRIO-ämnen förekommer.
- Beskriv om det är aktuellt att tvätta fordon eller maskindelar. Stockholm Vatten har riktlinjer för detta.

7 TIDPLAN

LA redogjorde för planerad tidplan.

Ansökan avses lämnas in före sommaren och byggstart beräknas ske under 2018. Driftstart planeras till 2020.

ES och LA stämmer av inlämningsdatum när det börjar närma sig så att inte ansökan blir liggande på grund av att ansvarig handläggare hunnit gå på semester.

- 8 Avslutningsvis uppmanade ES Fortum Värme att vara noga med den röda tråden i handlingarna. Det ska vara logiskt att följa förslagen till villkor via valda tekniker och bedömda miljöeffekter. Allt måste hänga samman.

Vid protokollet

Linn Arvidsson

Underbilaga D2 – Samrådspartner myndigheter

Myndighet	E-post	Postadress
Länsstyrelsen i Stockholms län, Miljöskydds-enheten	miljoskydd.stockholm@lansstyrelsen.se	Box 22067, 104 22 Stockholm
Stockholm Stad, Stadsledningskontoret	kommunstyrelsen@stockholm.se	Stadshuset, 105 35 Stockholm
Stockholms Stad, Miljöförvaltningen	miljoforvaltningen@stockholm.se	Box 8136, 104 20 Stockholm
Stockholms Stad, Exploateringskontoret	exploateringskontoret.expl@stockholm.se	Box 8189, 104 20 Stockholm
Stockholms Stad, Stadsbyggnadskontoret	stadsbyggnadskontoret@stockholm.se	Box 8314, 104 20 Stockholm
Stockholms stad, Skarpnäcks stadsdelsförvaltning	skarpnack@stockholm.se	Box 5117, 121 17 Johanneshov
Stockholm Vatten och Avfall AB	stockholmvatten@stockholmvatten.se	Stockholm Vatten AB Agneta Bergström 106 36 Stockholm
Nacka vatten och avfall AB	info@nacka.se	Nacka vatten och avfall AB, 131 81 Nacka
Nacka kommun miljöenheten	birgitta.held-paulie@nacka.se	
Storstockholms Brandförsvär	registrator@ssbf.brand.se	Box 1328, 111 83 Stockholm
Naturvårdsverket	registrator@naturvardsverket.se	Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Trafikverket	trafikverket@trafikverket.se	Solna strandväg 98, 171 54 Solna
Försvarmakten	exp-hkv@mil.se	Försvarmakten, 107 85 Stockholm
Säkerhetspolisen	sakerhetspolisen@sakerhetspolisen.se	Säkerhetspolisen, Box 12312, 102 28 Stockholm
Kammarkollegiet	registratur@kammarkollegiet.se	Kammarkollegiet Huvudkontor, Box 2218, 103 15 Stockholm
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	registrator@msb.se	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 651 81 KARLSTAD
Energimyndigheten	registrator@energimyndigheten.se	Energimyndigheten, Box 310, 631 04 Eskilstuna

Myndighet	E-post	Postadress
SGU	sgu@sgu.se	Sveriges geologiska undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala
HaV	havochvatten@havochvatten.se	Havs- och vattenmyndigheten, Box 11 930, 404 39 Göteborg

FÖRSVARSMAKTEN

Yttrande

Datum
2017-01-16

Beteckning
FM2017-1142:2 Sida 1 (1)

Ert tjänsteställe, handläggare

Sweco Environment AB,
Linn Arvidsson

Ert datum

2017-01-12

Er beteckning

UPPDRAGSNUMMER 1331669200

Vårt tjänsteställe, handläggare

HKV PROD INFRA Anders Ferdinandsson,
08-788 84 40, Anders.Ferdinandsson@mil.se

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Yttrande över ansöka om tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet vid Skarpnäck värmeverk, Stockholm Stad, Stockholms län

Försvarsmakten har inget att erinra i rubricerat ärende.

Eliasson, Martin

Tjf. Delprocessledare fysisk planering, produktionsledningens infrastrukturavdelning

Handlingen är fastställd i Försvarsmaktens elektroniska dokument- och ärendehanteringssystem.

Sändlista

Sweco Environment AB

linn.arvidsson@sweco.se

För kännedom

Länsstyrelsen Stockholms län

stockholm@lansstyrelsen.se

(AFE)

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	E-post, Internet
Försvarsmakten 107 85 Stockholm	Lidingövägen 24	08-788 75 00	08-788 77 78	exp-hkv@mil.se www.forsvarsmakten.se

Arvidsson Linn

Från: martin.bylander@trafikverket.se
Skickat: den 17 februari 2017 16:49
Till: Arvidsson Linn
Kopia: diariet.stockholm@trafikverket.se
Ämne: Skarpnäck värmeverk: samrpd enligt miljöbalken.

Till Trafikverkets diariecenter: diariesörs och avslutas.

Trafikverkets dnr: TRV 2017/4101
Ert uppdragsnummer: 1331669200

Underlag för samråd enligt miljöbalken: Skarpnäck värmeverk.

Trafikverket har tagit del av rubricerat ärende och har inget att tillägga.

Med vänlig hälsning

Martin Bylander
Samhällsplanerare
Martin.bylander@trafikverket.se
Direkt: 010-123 63 03
Mobil: 070-641 40 35

Trafikverket
172 90 Sundbyberg
Besöksadress: Solna strandväg 98
Telefon: 0771-921 921
www.trafikverket.se

Arvidsson Linn

Från: Liljeqvist Tore <Tore.Liljeqvist@nacka.se>
Skickat: den 13 februari 2017 14:22
Till: Arvidsson Linn
Ämne: Svar från Nacka kommuns miljöenhet SV: Fortum Värme inbjuder till samråd ang. Skarpnäck värmeverk den 2 februari 2017

Hej!
Miljöenheten har gått igenom materialet och har följande synpunkter:

- Det är viktigt att den kommande anläggningen inte har negativ påverkan på Ältasjön. Avrinning till sjön, risker för utsläpp, säkerhetsåtgärder m.m. behöver lyftas i MKB.
- Det har funnits fjärrvärmeverk på platsen under många år. Om platsen är att se som misstänkt förorenad så är det lämpligt att inför om- och tillbyggnadstiden kontrollera föroreningsförekomst. Om det är förorenat kan det vara olämpligt att bygga in föroreningen. Alternativt kan bygget och säkerhetsåtgärder behöva anpassas efter föroreningsgraden.
- I materialet beskrivs att reningen av rökgaser ska beskrivas i närmare detalj i MKB, men att reningen kommer att förbättras. Det är viktigt att det här utvecklas i MKB, så att det inte finns några frågetecken om att utsläpp från den kommande anläggningen medför olägenheter för närboende eller naturmiljön.

När ansökan och MKB är klar så vill Nacka kommuns miljö- och stadsbyggnadsnämnd få anmälan på remiss för formellt yttrande.

Med vänlig hälsning

Tore Liljeqvist
Miljöinspektör
Nacka kommun, Miljöenheten

TEL 08-7188718
BESÖK Nacka stadshus, Granitvägen 15
POST Nacka kommun, 131 81 NACKA
E-POST tore.liljeqvist@nacka.se
WEBB www.nacka.se

Från: "Arvidsson Linn" <Linn.Arvidsson@sweco.se>
Till: "Info Nacka kommun" <info@nacka.se>, "Held Paulie Birgitta" <birgitta.held.paulie@nacka.se>
Ämne: Fortum Värme inbjuder till samråd ang. Skarpnäck värmeverk den 2 februari 2017

Från: Arvidsson Linn
Skickat: den 12 januari 2017 15:24
Till: 'exploateringskontoret.expl@stockholm.se' <exploateringskontoret.expl@stockholm.se>; 'stadsbyggnadskontoret@stockholm.se' <stadsbyggnadskontoret@stockholm.se>; 'skarpnack@stockholm.se' <skarpnack@stockholm.se>; 'Agneta.Bergstrom@stockholmvatten.se' <Agneta.Bergstrom@stockholmvatten.se>; 'stockholmvatten@stockholmvatten.se' <stockholmvatten@stockholmvatten.se>; 'registrator@ssbf.brand.se' <registrator@ssbf.brand.se>; 'registrator@naturvardsverket.se' <registrator@naturvardsverket.se>; 'trafikverket@trafikverket.se' <trafikverket@trafikverket.se>; 'exp-hkv@mil.se' <exp-hkv@mil.se>; 'sakerhetspolisen@sakerhetspolisen.se' <sakerhetspolisen@sakerhetspolisen.se>; 'registratur@kammarkollegiet.se' <registratur@kammarkollegiet.se>; 'registrator@msb.se' <registrator@msb.se>; 'registrator@energimyndigheten.se' <registrator@energimyndigheten.se>;

'sgu@sgu.se' <sgu@sgu.se>; 'havochvatten@havochvatten.se' <havochvatten@havochvatten.se>
Ämne: Fortum Värme inbjuder till samråd ang. Skarpnäck värmeverk den 2 februari 2017

Hej,

Fortum Värme avser att ansöka om tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet vid Skarpnäck värmeverk, Stockholm. Avsikten är att det nya tillståndet ska utgöra ett grundtillstånd som reglerar bolagets samlade verksamhet för värmeproduktion vid Skarpnäck, nu och i framtiden. Bolaget planerar att uppföra två nya pannor som drivs med förnyelsebara bränslen som ersättning för de befintliga oljeeldade pannorna.

Den förnyade enheten utgör ett viktigt tillskott för att säkra spets- och reserveffekt i det sammankopplade systemet och bidra till att öka effekten i det södra fjärrvärmenätet. En förnyad anläggning är också en del av Fortum Värmes systematiska arbete med att ersätta äldre fossileldade pannor med moderna anläggningar drivna med förnybara bränslen. Enligt nuvarande planering dimensioneras Skarpnäck värmeverk för en maximal tillförd bränsleeffekt på 99 MW varav max 20 MW träpellets och resterade mängd bioolja.

Samrådsmöte med myndigheter kommer att hållas hos Länsstyrelsen i Stockholms län, Regeringsgatan 66, den 2 februari kl. 10.00.

Samrådsunderlag med inbjudan bifogas.

Anmäl gärna om ni kommer till Linn Arvidsson, Sweco, linn.arvidsson@sweco.se, tel. 054-14 17 32.

Med vänlig hälsning

Linn Arvidsson
på uppdrag av Fortum Värme

Linn Arvidsson

Uppdragsledare

Telefon direkt +46 (0)5 414 17 32

Mobil +46 (0)706 11 54 11

linn.arvidsson@sweco.se

Sweco Environment AB

Sandbäcksgatan 1

Box 385

SE-651 09 Karlstad

Telefon +46 (0)5 414 17 00

www.sweco.se

Arvidsson Linn

Från: Liljeqvist Tore <Tore.Liljeqvist@nacka.se>
Skickat: den 22 februari 2017 17:21
Till: Arvidsson Linn
Ämne: sista tillägg, skarpnäck fjärrvärme

Hej igen!

Jag presenterade just materialet kort för miljö- och stadsbyggnadsnämnden, och utöver de punkter som jag meddelat att vi vill ha utvecklade så ville de ha två saker till i ansökan och MKB:

1. Driftstider. Tidigare anläggning har främst levererat spets, vilket innebär att den gått kortare perioder. Hur mycket kommer den planerade att gå? Handlar det om eldning hela tiden så kan den påverka betydligt mer än den gamla.
Tänk inte bara halter i utsläpp – även mängder.
2. Skorstenens utformning. Enligt rykten i Älta är tanken att det ska bli en "förhållandevis kort" skorsten, vilket leder till oro för stoft och rök.

Med vänlig hälsning

Tore Liljeqvist
Miljöinspektör
Nacka kommun, Miljöenheten

TEL 08-7188718
BESÖK Nacka stadshus, Granitvägen 15
POST Nacka kommun, 131 81 NACKA
E-POST tore.liljeqvist@nacka.se
WEBB www.nacka.se

Handläggare:
Lars-Olof Bergman
070-764 87 57
lars-olof.bergman@ssbf.brand.se

Linn Arvidsson Sweco
linn.arvidsson@sweco.se

Yttrande angående kommande ansökan för tillstånd till miljöfarlig verksamhet, på grund av fortsatt och utökad verksamhet vid Skarpnäcks värmeverk i Stockholm.

Storstockholms brandförsvaret (SSBF) har av Linn Arvidsson, Sweco Environment AB erbjudits möjlighet till yttrande avseende rubricerat ärende.

SSBF beklagar den sena handläggningen av detta ärende.

Yttrandet behandlar hanteringen av tekniska olycksrisker och möjlighet till räddningsinsatser. Med tekniska olycksrisker avses i detta sammanhang sådana olycksrisker, exempelvis brand, explosion och utsläpp av farliga ämnen, som kan kopplas till exempelvis industrianläggningar, transportsystem och kemikalier. Olycksrisker är att betrakta som en olägenhet enligt miljöbalken (1998:808) och bör behandlas på samma sätt som övrig miljöpåverkan.

Underlag för yttrande

Som underlag för yttrandet har SSBF tagit del av följande handlingar:

- *Underlag för samråd, Skarpnäck värmeverk uppdragsnummer 1331669200.*
Sweco. 2016-12-04.

Hantering av olycksrisker

Enligt tillgängligt underlag kommer risker att utredas. SSBF anser det är lämpligt att dessa uppmärksammas i kommande MKB.

Beskrivning av olycksrisker bör omfatta ett resonemang kring olycksrisker i omgivningen med påverkan på området, olycksrisker inom verksamheten med påverkan inom området samt olycksrisker inom verksamheten med påverkan på området.

I kommande riskutredning anser SSBF att hantering av fasta biobränslen bör beaktas. Risk för brand bör uppmärksammas och hur sannolikheten kan minska för uppkomst av brand. Riskutredningen bör även behandla hur konsekvenserna av brand kan minska.

Möjlighet till räddningsinsatser

Möjligheter till insatser inom anläggningen bör utredas. Med detta menas insatser som genomförs av verksamheten, räddningstjänsten och dessa tillsammans.

Framkomlighet för räddningstjänstens fordon och andra fordon, som används vid insats, bör beaktas. Hänsyn bör tas till brandvattenförsörjning inom verksamheten.

Riskbedömningen bör ligga till grund för dimensionering av brandvatten. Av erfarenhet vet SSBF att bränder i träflis kan kräva stora mängder vatten för brandsläckning. Dessa bränder kan vara svårsläckta, generera stora mängder rök och de kan dessutom vara länge.

Det bör även utredas vilka fria ytor som finns tillgängliga för lämpning, inom anläggningen, för att lämpa träflis och liknade i samband med brand.

I samband med släckinsats uppstår behov att omhänderta släckvatten. Detta bör utredas.

Intern kvalitetssäkring

Detta yttrande har granskats internt av annan handläggare inom SSBF.

Internkontrollant för detta yttrande är Kjell Wahling

Storstockholms brandförsvär

Lars-Olof Bergman
Brandingenjör

Arvidsson Linn

Från: Arvidsson Linn
Skickat: den 16 mars 2017 13:28
Till: 'Lars-Olof Bergman'
Ämne: SV: SSBF_308_54_2017_Yttrande_Skarpnäcksvärmeverk_170314

Hej Lars-Olof!

Jag lägger in ert svar i samrådsredogörelsen så att det kommer med även om det var lite sent. Inga problem.

Kan lägga till ett litet förtydligande. I ert yttrande skriver ni om brand i flislager. I samrådsunderlaget står det pellets. Det är alltså träpellets och bioolja det handlar om. Flis kommer inte att användas, av en rad olika orsaker bland annat tekniska.

Däremot är vi förstås helt överens om att hanteringen och brandbekämpningen av fasta biobränslen ska ingå som del i ansökan.

Hälsningar

Linn

Från: Lars-Olof Bergman [mailto:Lars-Olof.Bergman@ssbf.brand.se]
Skickat: den 16 mars 2017 13:12
Till: Arvidsson Linn <Linn.Arvidsson@sweco.se>
Ämne: SSBF_308_54_2017_Yttrande_Skarpnäcksvärmeverk_170314

Hej!
Beklagar det sena svaret.

Med vänlig hälsning!

Lars-Olof Bergman
Brandingenjör

Storstockholms brandförsvaret - vi skapar trygghet!
Box 1328, 111 83 STOCKHOLM
Telefon: 08-454 87 57, 070 – 764 87 57
E-post: lars-olof.bergman@ssbf.brand.se
www: <http://www.storstockholm.brand.se>

Respekt - Pålitlighet - Öppenhet – Professionalitet

PROTOKOLL - SAMRÅD MED ALLMÄNHETEN

UPPDRAG HOB Skarpnäck	UPPDRAGSLEDARE Linn Arvidsson	DATUM 2017-02-20
UPPDRAGSNUMMER 1331669200	UPPRÄTTAD AV Linn Arvidsson	

PLATS Skarpnäck kulturhus	DATUM 170209	TID 18.00-20.00
------------------------------	-----------------	--------------------

NÄRVARANDE	Rickard Boberg	Fortum Värme	RB
	Nils Edberg	Fortum Värme	NE
	Mats Björk	Alrutz advokatbyrå	MB
	Linn Arvidsson	Sweco	LA

Övriga deltagare enligt deltagarlista

KOPIA TILL

Bilagor:

1. Deltagarlista
2. Presentation

HOB Skarpnäck – Samråd med allmänheten

Skarpnäck värmeverk är en av de mindre anläggningarna i Stockholms södra fjärrvärmenät. För att säkerställa och främja en fortsatt bra produktion av fjärrvärme i södra fjärrvärmenätet baserad på biobränsle planerar nu Fortum Värme att ersätta den befintliga anläggningen med en ny, större anläggning där förnybara bränslen i form av bioolja och träpellets används. Anläggningens roll i nätet blir delvis förändrad. Utökad drifttid i Skarpnäck innebär mindre drifttid i andra anläggningar i det sammankopplade systemet, bland annat i mindre, fossileldade panncentraler. I förlängningen kan den nya utformningen göra det möjligt att utnyttja spillvärme som fjärrvärme från en möjlig närliggande datahall.

Samrådsmöte med allmänheten hölls i Skarpnäck kulturhus den 9 februari, 2017. Samrådsmötet hade annonserats i förväg i DN, SvD och Mitt i.

I anteckningarna nedan har kommentarer och synpunkter samlats under relevanta rubriker, oavsett när under mötet den aktuella diskussionen fördes.

1 (8)

Sweco
Sandbäcksgatan 1
Box 385
SE-651 09 Karlstad,
Telefon +46 (0)5 414 17 00
Fax +46 (0)54 141701
www.sweco.se

Sweco Environment AB
Org.nr 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

Linn Arvidsson
Uppdragsledare
Telefon direkt +46 (0)5 414 17 32
Mobil +46 (0)706 11 54 11
linn.arvidsson@sweco.se

AGENDA

1. Inledning/presentation
2. Vad är miljöprövning och samråd?
3. Om Fortum Värme
4. HOB Skarpnäck - Vad vill vi göra och varför?
5. Så funkar det – process och utformning
6. Miljö
7. Vad händer nu?

1 PRESENTATION

RB hälsade alla välkomna och presenterade medverkande.

- Rickard Boberg är anläggningschef för Skarpnäck värmeverk
- Nils Edberg är projektledare och representerar sökanden Fortum Värme
- Linn Arvidsson arbetar på Sweco och bistår Fortum Värme i tillståndsprocessen
- Mats Björk är advokat på Alrutz advokatbyrå och kommer fungera som sökandens ombud i tillståndsprocessen

2 VAD ÄR MILJÖPRÖVNING OCH SAMRÅD?

LA gick igenom hur en process för att söka tillstånd går till och vilka steg som ingår. Vi befinner oss nu i samrådsprocessen. För att synpunkter och inspel ska kunna komma med tidigt i processen är det viktigt att ta tillvara möjligheten att lämna samrådsyttranden. Frågor får gärna ställas även i senare skede men då kommer de inte med i samrådsredogörelsen förklarade LA. Ansökan kommer i ett senare skede att kungöras. Då finns det också möjligheter att inkomma med synpunkter. Vidare betonade LA att en inlämnad ansökan givetvis är offentlig handling.

3 OM FORTUM VÄRME

RB presenterade Fortum Värme. Fortum Värme ägs till 50 % av Stockholms stad och 50 % av Fortum d.v.s. finska staten. Bolagets verksamhet är koncentrerad till Stockholmsområdet och dess huvudprodukt är fjärrvärme.

Arbetet med att förnya och förbättra verksamheten pågår ständigt. Generellt går man mot färre men större anläggningar. År 2030 ska alla kunder förses med 100 procent förnybar och återvunnen energi. Ambitionen är dock att detta mål ska uppnås tidigare än så. Bolaget strävar efter att bli den gröna leverantören.

Fjärrvärmesystemet består dels av få stora anläggningar, så kallade basanläggningar, som körs kontinuerligt och dels av mindre anläggningar som körs vid behov. Skarpnäck värmeverk ingår i det södra nätet där basanläggningen är Högdalen kraftvärmeverk.

4 HOB SKARPNÄCK - VAD VILL VI GÖRA OCH VARFÖR?

NE presenterade planerna på att uppföra anläggning med en tillförd effekt om totalt 99 MW fördelat på pellets och bioolja.

Anledningarna till varför Fortum Värme vill förändra anläggningen är många. Effektbalansen i det södra systemet behöver förbättras. Leveranssäkerheten vid låga temperaturer och vid driftstörningar i systemet behöver också säkras. Produktionsparken behöver förnyas, inte minst för att kunna ställa om till förnybar produktion.

5 SÅ FUNKAR DET - PROCESS OCH UTFORMNING

NE fortsatte redogörelsen med att mer i detalj beskriva den förändrade verksamheten.

Värmeverket har funnits på samma plats under lång tid. Det byggdes redan 1983. Idag finns fem oljepannor vid anläggningen: tre á 10 MW och två á 5 MW, en skorsten och en oljecistern.

Den planerade förändringen består i att riva befintlig anläggning med undantag för ackumulatortanken. En ny pannhall och servicebyggnad uppförs. Två pannor planeras, en biooljeeldad hetvattenpanna med tillhörande rökgassystem och oljecistern och en pelletseldad hetvattenpanna med rooster och pelletssilo. Fjärrvärmesystemet består av pumpar för två utmatningar i processlokalen och nödvändiga anpassningar i mark.

Fråga: Körs Skarpnäck värmeverk kontinuerligt?

RB: Nej, oftast står värmeverket stilla. Det körs bara när det blir kallt.

Fråga: Varför öka effekten?

RB: I södra nätet har det tidigare funnits 17 små anläggningar. Nio av dessa har kunnat avvecklas. De återstående anläggningarna måste därmed vara något större och framförallt modernare.

Fråga: Om det byggs en datahall på tomten bredvid, kommer värmeverket att köras mer då?

RB: Värmeverket kommer att köras mer än idag. Det är inte beroende av datahallens vara eller inte vara utan styrs av utomhustemperaturen. Vi vill bygga en lite större oljepanna som körs på bioolja, då kan man avveckla ytterligare småpannor. Oljepannan startas vid ca -5 °C. Den planerade pellets pannan startar vid en utomhustemperatur på ca 0 °C. Det är då den kommer in i det som kallas körordning alltså i vilken ordning olika anläggningar runt om i Stockholm startar för att det ska finnas tillräckligt med värme.

Om datahallen kommer till stånd tas överskottsvärmen från den tillvara. Det utgående kylvattnet därifrån är ca 30 °C. Men ut i fjärrvärmenätet behöver temperaturen vara ca 67 °C. Den temperaturhöjningen åstadkoms med värmepumpar. Om utomhustemperaturen sjunker under 0 °C räcker inte värmepumparna till för att höja temperaturen tillräckligt utan pannan behövs för höja de sista graderna. Pellets pannan startar alltså vid samma temperatur och går lika länge oavsett datahall eller inte.

Kommentar: Det är bra att det planeras för datahallar även i Stockholm där användningen finns så att inte allt hamnar i t.ex. Luleå.

Fråga: Hur mycket kommer värmeverket att köras?

RB: En normal vinter räknar vi med att pellets pannan körs ca 1500 timmar och biooljepannan ca 200 timmar. En kall vinter blir det mer och en varm vinter blir det mindre.

Fråga: Regleras det i tillståndet hur mycket anläggningen får köras?

LA: I MKB beskrivs vilka drifttider man räknar med och konsekvensbedömer utifrån. I tillståndet kommer det att finnas ett villkor som kallas det allmänna villkoret och som lyder ungefär "Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angivits i ansökan". I det ingår även drifttiderna.

Fråga: Stockholm växer, behövs mer värme då?

RB: Ja, det hänger ihop.

Fråga: Ny bostadsbebyggelse planeras i Skarpnäck. Räcker det med 99 MW effekt då?

RB: När vi planerar tittar vi på hela nätet och gör prognoser för både basproduktionen och övriga anläggningar. 99 MW i Skarpnäck räcker. En annan del i vår planering framöver är att vi också tittar på möjligheterna att ta emot spillvärme även i nät för storstad.

Fråga: Varmvatten använder vi ju året runt. Används inte Skarpnäck värmeverk för att producera det?

RB: Nej inte sommartid. Då är det Högdalenverket som står för produktionen.

6 MILJÖ

LA berättade om förväntade miljöaspekter och kommande utredningar.

Lokalisering

Placeringen av anläggningen sker på samma tomt som idag och tomtgränserna förändras inte. Verksamheten ryms inom gällande detaljplan.

Närmsta bostad finns på ett avstånd av ca 300 m. Det finns planer på nya bostäder. I MKB kommer dessa betraktas som befintliga bostäder så att resultatet tar hänsyn även till kommande läge. Naturvårdsverkets riktlinjer för buller kommer att uppfyllas

Utsläpp till luft

Att byte sker från fossilt bränsle till biobränsle är positivt ur klimatsynpunkt. Fjärrvärmeproduktionen i Skarpnäck värmeverk blir koldioxidneutral. De utsläpp till luft som blir aktuella sker vid förbränning i pannorna inom verket och från transporter till och från området. Förutom koldioxid påverkar på global nivå släpper ett värmeverk ut stoft, svaveldioxid och kväveoxider. Dessa påverkar på en lokal och regional nivå. Därför påverkas den lokala miljön positivt vid byte från dagens eldningsolja till biobränslen. Anläggningen utformas för att möta även morgondagens krav.

Fråga: Miljön blir inte omedelbart bättre för att man byter bränsle. Det påverkar klimatet på global nivå men inte kan ni säga att det gör skillnad lokalt?

LA: Vad gäller koldioxid har du rätt. Det påverkar på global nivå. Men t.ex. stoft påverkar på lokal nivå och kväveoxider och svaveldioxid på regional nivå. Så det är olika skala för olika ämnen.

Fråga: För ett tag sedan blev det väldigt mycket rök och otrevlig lukt vid det nya verket i Värtan. Har ni kommit tillräta med det nu? Finns det risk för att det ska bli på samma sätt i Skarpnäck?

LA: Rökutvecklingen i Värtan skedde en helg när den nya anläggningen skulle torkeldas, ett led i byggnationen. Undersökningar har visat att det troligen rörde sig om orenheter i bränslet så att flagor satte igen munstycken vilket ledde till ojämn låga. Samma läge kan inte uppstå igen och motsvarande situation finns inte vid värmeverket i Skarpnäck.

Fråga: Kommer ansökan att specificera vilka biooljor som kommer att användas?

LA: Ansökan innehåller en beskrivning av biooljorna.

Fråga: Finns det någon koppling mellan detta projekt och det beramade biogasprojektet som stoppades?

LA: Nej det finns ingen koppling överhuvudtaget.

Fråga: Jag läste om en annan anläggning som inte hörde till Fortum där det kommit mycket rök och sot och smutsats ner runt omkring. Tror de eldade med flis. Hur blir det här?

RB: Fortum har allt att vinna på att sköta sina anläggningar så att de går optimalt. Det är även en viktig arbetsmiljöfråga eftersom det är vår personal som är närmast och även är inne i anläggningarna.

Fråga: Jag hittar inget i samrådshandlingarna om rök från pellets pannan och hur den tas omhand.

LA: Rök gaser från förbränning följer strikta regler. Koldioxidutsläpp beror på val av bränsle. Detsamma gäller för kväveoxider. Stoft kommer att renas genom filter i

skorstenen. Inför ansökan och som en del av MKB:n kommer spridningsberäkningar att genomföras. Spridningsberäkningar svarar även på hur hög skorstenen behöver vara.

Fråga: Varför har man inte gjort spridningsberäkningar inför samrådet?

LA: Ett av syftena med samråd i ett tillståndsärende är att få med synpunkter i ett tidigt skede. Det är först därefter som de fördjupade studierna genomförs. Det kommer ett nytt skede där synpunkter kan lämnas – när ansökan kungörs. Då kommer även alla utredningar att vara färdiga och kan bedömas.

Fråga: Har ni också samrått med Nacka kommun?

LA: Ja, Nacka kommun ingår i samrådet.

Transporter

Värmeverket ligger mellan två vägar, Tyresövägen (väg 299) och Flatenvägen. Trafiken på Tyresövägen uppgår till cirka 30 000 fordon per dygn. Till och från värmeverket går det idag väldigt få transporter. Efter utbyggnaden kan detta öka till någon transport per dygn. I huvudsak består transporterna av bränsleleveranser (bioolja och pellets).

Vatten

Vatten används i anläggningen framförallt till rengöring och personalutrymmen. Avleds via oljeavskiljare till reningsverk. Det sker inget utsläpp av processvatten. Inte heller reningen av rökgaser ger något avloppsvatten.

Pannvatten som kan behöva tömmas i samband med en reparation eller besiktning kommer att tas omhand och inte släppas ut på spillvattennätet.

Dagvatten från området ska hanteras i överensstämmelse med stadens dagvattenstrategi.

Dagvatten och släckvatten från brand kommer att utredas och beskrivas i MKB. Det är mycket viktigt med en bra hantering av dagvatten i området.

Fråga: I det tidigare nämnda biogasprojektet hanterades dagvattnet minst sagt styvmoderligt. Detsamma gällde släckvattnet. Jag hoppas det hanteras bättre i det här projektet.

LA: Vi är mycket medvetna om historiken i området. Dagvatten är en mycket viktig fråga i det här projektet och kommer att utredas noga för att hitta en bra lösning.

Fråga: Kommer anläggningen att vallas in?

LA: Tankar är antingen invallade eller dubbelmantlade.

Naturmiljö och rekreation

Anläggningsområdet är omgivet av Flatens naturreservat som ansluter till Nackareservatet. Nackareservatet är mycket välbesökt med utbyggda cykel- och promenadvägar.

En dryg km norrut ligger ett Natura 2000-område som inkluderar Brotorpskärrer och dess utlopp i Söderbysjön/Dammtorpssjön. Inom värmeverkets område finns inga natur- eller kulturvärden och naturmiljön bedöms påverkas i liten till ingen grad av förändringarna.

Den naturkorridor med ekar som beskrivs i detaljplanen för angränsande tomt kommer att bevaras.

Fråga: Är ni säkra på att det inte finns några naturvärden inom området? Det kan nog vara bra att undersöka om det finns några skyddsvärda ekar innan man sätter motorsågen i dem.

LA: Inom själva området består marken av hårdgjord yta samt ruderväxter. I kanten mot Flatenvägen står det några ekar. Dessa kommer att undersökas med avseende på naturvärde. Naturkorridoren mot angränsande tomt kommer som tidigare nämnts att bevaras.

7 VAD HÄNDER NU?

LA redogjorde för planerad tidplan. Ansökan avses lämnas in före sommaren och byggstart beräknas ske under 2018. Driftstart planeras till 2020.

Fråga: Kommer det att bli något uppföljande samrådsmöte?

LA: Nej något sådant är inte planerat. Däremot finns ju alltid möjligheten att ställa frågor under resans gång och, inte minst, att yttra sig när ärendet kungörs. Då har även de utlovade utredningarna hunnit genomföras.

Fråga: Miljöprövningsdelegationen som beslutar, är det vid länsstyrelsen i Stockholm?

LA: Ja

Kommentar: Jag tror att det här är ett bra projekt.

8 ÖVRIGA FRÅGOR

Fråga: Hur gör man med IT-säkerhet och risken för intrång? Om huvudkontorets datorsystem går sönder, fungerar anläggningen ändå?

RB: Kommunikationsnät är separerat från internet. Även om det centrala datorsystemet skulle stänga ned kommer anläggningen att kunna köras.

Sedan finns det andra typer av mer fysiska intrång där personer försöker ta sig in i anläggningen för att försöka stjäla metaller. För att förhindra detta är området instängslat och larmat. Detta är ju även en arbetsmiljöfråga för Fortums personal.

Avslutningsvis tackade RB samtliga mötesdeltagare för att de tagit sig tid och medverkat med så stort engagemang.

Vid protokollet

Linn Arvidsson

Närvarolista

Samråd om förnyelse av Skarpnäck Värmeverk 170209

Namn	adress/e-post
Karl-Erik Mikru	Laxaväg 36 Bag.m
Björn Nyholm	Tätorsv. 26 S-näck
Rosy Engström	Skarpnäcks Gårdsv. 11
Erik Rudhe	Skarpnäcks Gårdsv 5A
Sven-Erik Pettersson	Skarpnäcks Gårdsväg 15
Björn Östman	Segelflyggsgatan 20
Carina Hild	Tätorsvägen 186, S-näck
Lina Olsson	Föreningen Rädde Åtassön info@altasson.nu
Leif Marthon	Åttens Fiskeklubb leif.marthon@telia.com
Kurt A Hall	Brf Pappöman (vdf) kurtahall44@hotmail.com
Kansö Siv Hammargren	Skarpn.G. v. 79 Siv.hammargren@outlook.se
Ingemar Ballhed	Tätorsvägen 188 S-Näck
Marina Edlund	musiaina@yahoo.se
Bosse Andry	Tätorsväg 13

Arvidsson Linn

Från: Kia Olsson <kontaktakia@gmail.com>
Skickat: den 26 januari 2017 18:31
Till: Arvidsson Linn
Ämne: Re: Frågor gällande Sweco-utskick avseende önskat bygge

Hej Linn,

Tack så hemskt mycket för dina lugnande och förklarande svar.
Nu ser vi fram emot en ny anläggning.

Bästa hälsningar
Kia och Christer Olsson

tors 26 jan. 2017 kl. 12:39 skrev Arvidsson Linn <Linn.Arvidsson@sweco.se>:

Hej,

Tack för ert mail och era frågor. Jag ska försöka besvara allt så tydligt jag kan.

Jag vet inte hur tydligt det var i samrådsunderlaget men det kan vara bra att veta att Skarpnäck värmeverk har funnits på samma plats sedan tidigt 1990-tal. Det som planeras nu är en modernisering av värmeverket på samma tomt där man river en del gammalt och ersätter det med nya byggnader på samma plats. Det behöver man göra ibland eftersom saker slits på 30 år. Och även moderniseringar av befintliga verksamheter behöver tillstånd så därför har en sådan process startats och där är ju samråd en viktig bit.

Som en inledande sammanfattning kan jag säga att om ni inte har upplevt att ni blir störda av värmeverket hittills så kommer ni inte att bli det framöver heller.

Nu till era frågor. Jag besvarar dem i samma ordning som de står så blir det enklast.

1. Ett värmeverk och en biogasverksamhet har inget gemensamt alls. Det är två helt olika saker. En biogasanläggning samlar in organiskt material/matavfall och liknande och rötar detta i kammare. Ett värmeverk är en panna som, i fallet Skarpnäck, eldar träpellets och bioolja. Det fungerar som en vanlig villapanna fast större. Bioolja är som vanlig fossil olja med den skillnaden att den inte bidrar till växthuseffekten. Både träpellets och bioolja är vanliga bränslen som används i pannor över hela Stockholm och resten av landet.

2. Det kommer inte att lukta från värmeverket.

3. Generellt blir det ungefär som idag. De nya byggnaderna ersätter gamla byggnader på samma tomt. I den ansökan som kommer att lämnas in till myndigheten senare i vår kommer det att finnas med en miljökonsekvensbeskrivning. Där går man igenom alla sådana här frågor väldigt noga och utreder i detalj.

4. Jag bor själv precis i närheten av ett värmeverk och har gjort så i 19 år.

5. Ett fjärrvärmesystem består av både stora och små anläggningar. I Stockholms södra nät (dit Skarpnäck hör) är Högdalen den största. Högdalenverket går året runt och skickar ut varmt vatten i fjärrvärmenätet. Det är detta som gör att det blir varmt hemma i elementen. När temperaturen sjunker och det blir för kallt ute räcker inte de stora anläggningarna till. Då behöver man mindre anläggningar som snabbt kan startas och skjuta till den där extra värmen som behövs. Dessa mindre anläggningar behöver ligga närmare de som ska använda värmen. Annars försvinner för mycket längs vägen. Skarpnäck Värmeverk är en sådan mindre anläggning. (De kallas spetsanläggningar till skillnad från de stora som kallas basanläggningar.) Spetsanläggningarna körs bara när det är kallt och man behöver det där extra tillskottet. Det är spetsanläggningarna som gör att det inte blir kallt hemma ens när det är riktigt kallt ute och alla skruvar upp sina element på max.

Hoppas att jag har lyckats besvara era frågor. Om inte, eller om det dyker upp fler frågor så är ni jättevälkomna att kontakta mig igen.

Med vänlig hälsning

Linn

Från: Kia Olsson [mailto:kontaktkia@gmail.com]

Skickat: den 25 januari 2017 19:02

Till: Arvidsson Linn <Linn.Arvidsson@sweco.se>

Ämne: Frågor gällande Sweco-utskick avseende önskat bygge

Hej,

Vi har idag fått ett utskick från er och har frågor.

För ett par år sedan drev Sweden biogas ett ärende i Skarpnäck gällande införandet av en biogasfabrik, som röstades ner.

1. Vad är skillnaden på er önskade verksamhet och en biogasfabrik?
2. Vad skulle den verksamhet ni vill genomdriva medföra för lukter i närområdet? Kommer det lukta svavelgaser i vårt bostadsområde?
3. Vad har verksamheten för påverkan på närmiljö (natur- och djurliv) och ljud?
4. Skulle du själv vara observant om ett liknande område uppfördes på samma avstånd som till ditt bostadsområde?
5. Varför vill man inte förlägga en sådan verksamhet i ett industriområde som Högdalen?

Vänligen återkom snarast.

Med vänlig hälsning,

/Kia och Christer Olsson, som bor i ett av radhusområdena I Skarpnäck

Arvidsson Linn

Från: Magnus Brodén <Magnus.Broden@hiq.se>
Skickat: den 25 januari 2017 14:15
Till: Arvidsson Linn
Ämne: Skarpnäck värmeverk

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Hej Linn!
Bra och välskriven rapport, hoppas allt går vägen!
Med vänliga hälsningar
Magnus Brodén

Arvidsson Linn

Från: Oskar Jakobsson <oskarjakobsson@ymail.com>
Skickat: den 3 februari 2017 16:43
Till: Arvidsson Linn
Ämne: Angående utökad verksamhet vid Skarpnäcks värmeverk

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Hej,
Är närboende i området intill värmeverket. Tänkte bara säga att det låter väldigt bra att ni moderniserar. Jag är positivt inställd till bygget.

Med vänlig hälsning,
Oskar

Arvidsson Linn

Från: Tony Westin <towe57@comhem.se>
Skickat: den 28 januari 2017 12:28
Till: Arvidsson Linn
Ämne: Re: SV: Skarpnäck värmeverk

Hej Linn,

Tack för svaret. Min infallsvinkel här är hur vi skapar ett mer robust samhälle, bl.a. till följd av ett sämre säkerhetspolitiskt läge men även andra möjliga risker som kan störa elförsörjning. Stamnätet i Sverige är ju ganska sårbart ändå. Vi har ju också monterat ned vår civilförsvarsförmåga under de senaste 20 åren. Nu förstår jag att dessa frågor inte ligger inom det projekt du jobbar med men det var ändå intressant att få veta att ingen oberoende elförsörjning skapas för detta verk.

Med vänlig hälsning
Tony

> 27 jan. 2017 kl. 14:13 skrev Arvidsson Linn <Linn.Arvidsson@sweco.se>:

>

> Hej Tony,

>

> Här kommer svar på din fråga.

>

> De allra flesta strömavbrott orsakas av lokala fel som överbelastning i lokala transformatorer på lägre spänningsnivåer eller avgrävning av kablar. Skarpnäck värmeverk har sin elkraftförsörjning från stamnätet 220 kV via ställverk och transformator. Denna är kompletterad med en extra försörjning via lokala nätet för att kunna ställa av vid underhållsarbeten. Stamnätet har en mycket hög tillgänglighet vilket innebär att man bedömt att det här inte finns behov av reservkraft via dieselgeneratorer.

>

> Det kan vara intressant att veta att Skarpnäck är den enda spetsanläggning som försörjs direkt via stamnätet, i övrigt förekommer detta bara vid de stora basanläggningarna såsom Högdalen och Värtan.

>

> Hoppas det var svar på din fråga. Om inte, eller om det dyker upp fler frågor så är du jättevälkommen att kontakta mig igen.

>

> Med vänlig hälsning

>

> Linn

>

>

> -----Ursprungligt meddelande-----

> Från: Tony Westin [mailto:towe57@comhem.se]

> Skickat: den 26 januari 2017 17:32

> Till: Arvidsson Linn <Linn.Arvidsson@sweco.se>

> Ämne: Skarpnäck värmeverk

>

> Hej,

> Fått ett underlag för samråd, men min fråga rör om det finns några planer på åtgärder för att säkerställa att verket kan leverera även om det skulle bli ett längre strömavbrott. Kommer ni ha tillgång till reservkraft?

>

> Hälsningar

> Tony W

Sweco

Älta 2017-02-22

Att. Linn Arvidsson

Skarpnäcks Värmeverk – Synpunkter på tillståndsansökan

Ältens Fiskeklubb, www.altensfiskeklubb.se, med ca 200 medlemmar bedriver sin verksamhet i och runt Ältasjön.

Verksamheten bedrivs i samarbete med Ältasjöns FVOF och klubben har 9 st. av Länsstyrelsen förordnade fisketillsynsmän. Klubben har under lång tid medverkat vid årliga provfisken för att kartlägga utvecklingen av faunan av fisk och kräftor.

Klubben har tidigare bl. a. engagerat sig i miljöprövningen av en biogasfabrik på Solvärmen 1. Det är vår förhoppning att den kommande ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen för värmeverket kommer att ha en högre professionalitet.

Det är positivt för den globala miljön med en övergång till förnybara bränslen. Ur lokal synvinkel är vi dock oroade över att ett nytt värmeverk på 99 MW kan komma att medföra tung belastning på miljön i form av framför allt buller, luftutsläpp och dag-/släckvatten.

NY ANLÄGGNING

Av samrådsunderlaget framgår att endast värmeackumulatorn kommer behållas från det bef. verket (skorsten nämns inte). Den sökta kapaciteten är dubbelt den nuvarande. Antalet värmeverk i fjärrvärmesystemet minskar. Nya (ur globalt perspektiv) miljövänliga bränslen kommer användas.

Sammantaget gör det att ansökan och MKB'n bör baseras på att MAXIMAL sökt bränslemängd kommer att användas för att beskriva lokal miljöpåverkan. Detta inte minst eftersom verket hittills körts endast ett fåtal dagar per år. Att beskriva det som att "...nuvarande värmeverket i Skarpnäck planeras att förnyas." duger inte.

BULLER

Värmeverket ligger omgivet av naturreservat vars bullerregler ska gälla (även nattetid och vid lågtrafik på Tyresövägen).

UTSLÄPP TILL LUFT

Vid val av bränslen bör i MKB beaktas rökgaspåverkan på Ältasjön (föreslagen vattenförekomst enl. EU) samt Natura 2000-området nedströms av ex-vis försurande ämnen.

Spridningsberäkning (stoff, lukt och föroreningar) bör ingå i MKB med avseende på alltfler närboende.

UTSLÄPP TILL VATTEN

Dagvattenpåverkan från ev ytterligare hårdgjorda ytor och ökade transporter måste beaktas i MKB'n så att ytterligare föroreningar inte tillförs Ältasjön med våtmark och Natura 2000-området nedströms.

Ältens Fiskeklubb

Leif Marthon, ordf.

Nacka Miljövårdsråd är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell förening, grundad 1969, med både enskildpersoner och nackaföreningar som medlemmar. Miljövårdsrådet verkar för en god boende-, arbets-, trafik- och fritidsmiljö. Nacka Miljövårdsråd är remissorgan i kommunala planfrågor.

Nacka 2017-02-22

SWECO
Linn Arvidsson
Box 385
651 09 Karlstad
linn.arvidsson@sweco.se

Kopia till:
Nacka Kommun, 131 81 Nacka
miljoenheten@nacka.se

Samrådssyttrande, utökat miljötillstånd för Skarpnäcks värmeverk

Nacka Miljövårdsråd har tagit del av samrådshandlingarna inför Fortums ansökan av utökat tillstånd för miljjöfarlig verksamhet, utställd av SWECO den 31 januari till 22 februari 2017.

Nacka Miljövårdsråd vill avge ett antal synpunkter:

Nacka Miljövårdsråd tycker att lokaliseringen är känslig då området gränsar till naturreservat och avvattnas till en näringsrik sjö. Alternativa lokaliseringar bör studeras.

Dagvattenhantering bör utredas snarast. Utsläpp av kväve och fosfor bör hållas på minimala nivåer < 1 kg/år. Olja bör avskiljas för att undvika att den når recipienten.

Rökgaser bör renas med bästa möjliga teknik. Spridning och sammansättning av rökgaser bör nog utredas i Miljökonsekvensbeskrivningen.

Byggnader ska utformas för att smälta in i naturen. Skyddsvärda ekar ska sparas. Av hänsyn bör tas till besökare till naturreservatet bör inte Flatenvägen förfulas. Därför bör träd sparas. Trädkärmen västerut mot Tyresöleden och Nackareservatet ska bevaras.

Nacka Miljövårdsråd
<http://www.nackamiljo.se>
ordf@nackamiljo.se

Adress:
c/o Jan Åman
Plommongatan 9
138 31 Älta

Om bullret beräknas överstiga gränserna i naturreservatet, ska bullerskydd krävas.
Mätning ska ske vid närmaste reservatsgräns.

Risker vid brand eller explosion ska utredas.

Nacka Miljövårdsråd önskar att ta del av granskning i ärendet och övriga skeenden kring miljötillståndet samt övriga relaterade tillstånd/planer på fastigheten.

Nacka Miljövårdsråd

Jan Åman
Ordförande

Detta remissvar är utlagt på http://www.nackamiljo.se/varmeverk_samr.pdf

Nacka Miljövårdsråd
<http://www.nackamiljo.se>
ordf@nackamiljo.se

Adress:
c/o Jan Åman
Plommongatan 9
138 31 Älta

Sweco

2017-02-22

Att: Linn Arvidsson

Box 385

651 09 Karlstad

linn.arvidsson@sweco.se

Samrådsyttrande inför Fortums tillståndsansökan för Skarpnäcks värmeverk

Föreningen Rädda Ältasjön är en ideell miljöorganisation med cirka 150 medlemmar som grundades 1975 med syfte att bevaka och skydda miljön i Ältasjön (belägen i Nacka Kommun och Stockholms Stad) samt sjöns stränder och till- och avrinningsområden. Även Ältaåns och Söderbysjön-Dammtorpssjöns Natura 2000-område nedströms ingår i vårt verksamhetsområde. Vi beaktar både de ekologiska och de rekreativa värdena.

Vi bedriver informationsspridning till allmänheten och fungerar som remissorgan för planer i områdena. Utöver detta bedriver vi viss praktisk miljövård, bl a vegetationsklippning i Ältasjön.

Föreningen Rädda Ältasjöns styrelse har tagit del av samrådshandlingen samt representerat föreningen på samrådsmötet i Skarpnäcks kulturhus 2017-02-09.

Föreningen Rädda Ältasjön är positiva till att Fortum ställer om mot fossiloberoende energislag. Dock har vi ett antal synpunkter på samrådshandlingen, som vi vill se omhändertas om anläggningen ska kunna få miljötillstånd:

Sammanfattning av synpunkter:

- Processuella:
 - Lokalisering
 - Samrådshandlingen ej utställd/publicerad
 - Ofullständiga samrådshandlingar
 - Detaljplanens giltighet
- Tekniska:
 - Utökad driftstid
 - Rök-gaser
 - Skorstenens höjd/funktion
 - Buller i naturreservatet
 - Trädskärm, naturvärden och skyddsvärda ekar
 - Dagvattenrening
 - Brandrisk/släckvatten

Processuella synpunkter:

- **Lokalisering**

Någon alternativ lokalisering av verksamheten är inte analyserad eller beskriven i samrådshandlingen. Det föreslagna läget har många nackdelar, då det är omringat av ett naturreservat och har ett Natura 2000-området/samt Vattenförekomst (enligt EUs vattendirektiv) som dagvattenrecipient. I Stockholm Stad har Fortum 30 anläggningar enligt samrådshandlingarna. Varför är de andra 29 anläggningarn mindre lämpade?

- **Samrådshandlingen ej utställd/publicerad**

Föreningen fick en kopia av samrådshandlingen per post. En stor och viktig del av Föreningen Rädda Ältasjöns verksamhet är informationsspridning till medlemmar och allmänhet. Ett flertal personer hörde av sig till oss och frågade efter samrådshandlingar i ärendet. Eftersom den 14-sidiga samrådshandlingen inte fanns utställd under samrådet, varken på lokal eller på webben, valde föreningen att publicera den på vår webbsida: <http://www.altasjon.nu/ovrigt/DatorhallSolvarmen/UnderlagSamradVarmeverk.pdf> Det är dock inte alla som kontinuerligt läser vår webbsida. Dessutom medför det arbete och kostnader för föreningen att scanna och publicera handlingar. Vi vill att Fortum/Sweco i ärendets fortsatta skeende ska publicera utställda handlingar (inklusive samrådsredogörelse, Miljökonsekvensbeskrivning (MKB), m fl) och annan relevant information på webben så att alla invånare har möjlighet att ta del av dessa handlingar.

- **Ofullständiga samrådshandlingar**

Enligt muntlig uppgift från Linn Arvidsson på samrådsmötet i Skarpnäcks kulturhus 2017-02-09 utgör det 14-sidiga dokumentet den enda handling som ingår i samrådet. Föreningen anser inte att samrådshandlingen omfattar den information och de detaljer som man kan förvänta sig i samrådsskedet. Någon naturvärdesinventering och inventering av ekar (inklusive skyddvärda träd) har inte gjorts. Annan information som rökgasrening, bullerpåverkan, dagvattenhantering och hantering av släckvatten behandlas översiktligt. Ingen Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har gjorts. På samrådsmötet förklarade Fortum och Sweco att dessa aspekter ska behandlas före granskningsskedet. Detta är lovvärt, dock ser föreningen med viss oro på att viktiga frågor behandlas först i senare skeenden. Risken är stor att omfattande synpunkter framkommer under granskningsskeendet.

- **Detaljplanens giltighet**

Enligt muntlig uppgift på samrådsmötet anser Fortum att den befintliga detaljplanen för Solvärmen 1 medger den föreslagna utökningen av drifttid, nya energislag (biogas/pellets) samt nya byggnader, inklusive skorsten som släpper ut rökgaser. Föreningen menar att ändringarna *kan* vara i strid med gällande detaljplan, och därmed kräva en detaljplaneändring för Solvärmen 1, Dp 2008-20187. Vi saknar en redogörelse från Stockholms Stadsbyggnadskontor i frågan.

Tekniska synpunkter:

- **Utökad driftstid**

Vid samrådsmötet framkom det att värmeverkets driftstid kan komma att ändras från ett tiotal dygn/år till kontinuerlig drift (24/7). Denna drifttidsökning skulle i så fall pellets pannan står för. Parallellt med detta ärendet finns en ansökan till Stockholms Stad om ändring av detaljplan för Solvärmen 1 för byggnation av en mycket stor datorhall med omhändertagande av spillvärme. Om denna datorhall byggs, kommer värmeverket nödgas elda i pellets pannan dygnet runt/året runt för att höja temperaturen på vattnet som förvärmats av spillvärmen ytterligare 20-30 grader för att kunna tillföras fjärrvärmenätet.

Ingenting om förväntad driftstid eller hur detta påverkar mot nuläget omnämns i samrådshandlingarna.

Föreningen tolkar samrådshandlingen (som ju ligger till grund för ansökan om miljötillstånd) att de maximala värden som anges för transporter, beräknas utifrån den maximala drifttiden; dygnet runt, året runt.

- **Rökgaser**

Enligt samrådshandlingen ska Fortum i sin ansökningshandling om miljötillstånd utöka värmeverket med nya energislag, förbränning av bioolja samt pellets.

Panncentralen avger brandrökgaser. Detta är en ny typ av utsläpp som inte förekommer från Skarpnäcks Värmeverk idag.

Föreningen vill se en analys över sammansättning och eventuella giftiga ämnen i rökgaserna, reningssteg av rökgaserna (inklusive eldningsteknik och stoftavskiljning), prognosticerad spridning (avstånd och höjd). Vad händer t ex vid inversion?

Vi menar att brandrök som sprids såväl över Flatens naturreservat, Nackareservatet samt närboende i Skarpnäck, Älta och Sköndal potentiellt kan ha en mycket negativ inverkan på såväl djurliv, friluftsliv samt för boende. Huruvida Ältasjöns vattenkvalitet riskerar att påverkas beror förstås på den kemiska sammansättningen av röken, t e x mängden svavel.

- **Skorstenens höjd/funktion**

Vid samrådsmötet framkom det att panncentralens skorsten ska fungera som avledare/spridare av rökgaserna. Denna skorstens läge, höjd och utformning framgår inte i skissen i samrådshandlingen. I samrådshandlingen står dock att *"Byggnader och övrig utrustning beräknas inte bli högre än 20 meter"*.

Föreningen undrar om en 20 meter hög skorsten sprider rökgaserna tillräckligt?

- **Buller i naturreservatet**

Enligt samrådshandlingen ska värmeverkets buller inte överskrida riktlinjerna för värmeverk. Värmeverkets tomt omges av Flatens Naturreservat. Avstånd värmeverk – reservatsgräns < 30 meter. Trots detta anges inget om hur värmeverket ska uppfylla naturreservatets bullerkrav. Föreningen anser inte att något avsteg från naturreservatets bullerkrav ska medges.

- **Trädskärm, naturvärden och skyddsvärda ekar**

Enligt muntlig uppgift på samrådsmötet ska utformningen av värmeverket ske i samklang med naturen och ekarna och övriga träd bevaras i största mån, vilket vi ställer oss positiva till. Vi vill att man gör en naturvärdesinventering samt markerar skyddsvärda ekar. Skyddsvärda träd, rödlistade arter och andra naturvärden ska bevaras. Föreningen vill att ingen avverkning skall tillåtas innan miljötillståndet är beviljat samt att detaljplanen är antagen (om ändring av detaljplan eller detaljplanebestämmelser krävs).

Vi vill att trädskärmen mot Tyresöleden/Ältavägen bevaras för att minska den visuella påverkan av värmeverket. Även bevarande av träd mellan panncentral och Flatenvägen vore önskvärt. På Flatenvägens motsatta sida går det en välutnyttjad gång och cykelväg intill naturreservatsgränsen från Skarpnäck till Flatenbadet.

Reservatsbesökare vill cykla och promenera omgivna av grönska i största mån.

- **Dagvattenrening**

När den befintliga anläggningen byggdes var inte omgivande mark naturreservat. Dessutom har dagvattenrecipienten Ältasjön under 2016 blivit klassad som Vattenförekomst enligt EUs vattendirektiv, vilket stipulerar en minskning av fosforhalten med 30%. Se VISS information om Ältasjön.

<https://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterEUID=SE657378-163467>

I samband med uppgraderingen av värmeverket bör dagvattenhanteringen ses över. Föreningen vill att den befintliga dagvattenhanteringen beskrivs, reningsgraden inklusive mängd kväve/fosfor/tungmetaller utsläpp analyseras och förbättringar föreslås om halterna är höga.

- **Brandrisk/släckvatten**

Föreningen vill se en säkerhetsbedömning av brandrisk, särskilt m a p den nya panncentralen. Kan en brand sprida sig till Tyresöleden? Vid en eventuell släckning, hur tas släckvatten omhand? Finns risk för släckvatten att nå recipienten Ältasjön och Natura 2000-området nedströms?

Med Vänliga Hälsningar

Lina Olsson
Ordförande Föreningen Rädda Ältasjön

Älta Strandväg 59
138 33 Älta
0706-982414
info@altasjon.se
www.altasjon.nu

Föreningen Rädda Ältasjön är en ideell och opolitisk miljöorganisation grundad 1975, som arbetar med informationsspridning till allmänheten samt fungerar som påtryckare och remissorgan när det gäller miljöfrågor i och kring Ältasjön. Föreningen bedriver även verksamhet såsom vegetationsklippning.

ÄLTASJÖNS FISKEVÅRDSOMRÅDESFÖRENING

c/o Sten Fogelström
Älta Strandväg 61
138 33 ÄLTA
Org.nr 802600-0243

Tel 08-773 06 72
sten.fogelstrom@swipnet.se
Plusgiro 484 82 26-9

Älta 2017-02-22

linn.arvidsson@sweco.se
SWECO
Linn Arvidsson
Box 385
651 09 KARLSTAD

Samråd inför ansökan om tillstånd för befintlig och utökad verksamhet vid Skarpnäcks Värmeverk

Ältasjöns Fiskevårdsområdesförening (Fvof) är en sammanslutning av ägarna till de fastigheter till vilka hör vatten och fiske i Ältasjön. Föreningen förvaltar fisket inom Ältasjöns Fiskevårdsområde, vilket omfattar hela Ältasjön, både inom Stockholms kommun och Nacka kommun. Med anledning av pågående samråd vill föreningen anföra följande.

Skydd av Ältasjöns vatten

Värmeverket ligger inom Ältasjöns tillrinningsområde, några hundra meter sydväst om sjöns vatten. Flödena av dag-, yt- och grundvatten från värmeverkstomten söker sig därför naturligt mot Ältasjön. Ältasjön är klassad som s.k. vattenförekomst enligt EU:s vattendirektiv och är känslig för tillförsel av näringsämnen och föroreningar. Sjön har redan i dag problem med övergödning och miljögifter. Enligt Vattenmyndighetens nyligen antagna förvaltningsplan och åtgärdsprogram krävs betydande insatser för att minska halten av fosfor och andra föroreningar, något som bedöms vara positivt för fiskfaunan och fisket. Kravet är att Ältasjön skall uppnå god ekologisk och kemisk status till år 2021. Åtgärder som krävs är främst rening av det dagvatten som leds till Ältasjön.

Föreningen vill därför poängtera vikten av att det görs en seriös utredning av dagvattenhanteringen, för att säkerställa att ingen påverkan på Ältasjön kommer att ske. Viktigt är att det kommer till stånd anordningar som fångar upp de föroreningar som uppkommer, både i samband med byggskedet och vid daglig drift av anläggningen. Detta gäller även föroreningar som uppkommer till följd av exceptionella händelser, exempelvis bränder eller explosioner.

Skydd av naturupplevelsena

Värmeverket ligger omgivet av naturreservat av riksintresse för det rörliga friluftslivet. Fisket i Ältasjön är av typen sportfiske, en aktivitet som är förenad med naturupplevelser och där naturreservaten i västra delen av Ältasjön erbjuder en attraktiv miljö.

Föreningen finner det därför angeläget att anläggningen utföres för att minimera störningarna på naturmiljön. Bullernivåerna får inte överskrida de normer som gäller för naturreservaten eller andra regler. Rökgaserna måste renas med bästa möjliga teknik. Arkitektoniskt bör byggnader, tomtmark mm designas så att de inte stör omgivningen. Som kompensation för utökad verksamhet föreslås åtgärder för att gynna groddjur, friluftsliv och fiske. Föreningen kan vara behjälplig med förslag till lämpliga kompensationsåtgärder.

ÄLTASJÖNS FISKEVÅRDSOMRÅDESFÖRENING

Sten Fogelström
ordförande

AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad
Linn Arvidsson, Sweco Environment AB

Linn.Arvidsson@sweco.se

Miljöpåverkan från Skarpnäck värmeverk i Stockholms kommun

MEDELANDE

Länsstyrelsen konstaterar att den planerade verksamheten på fastigheten Solvärmen 1 i Stockholms kommun ingår bland de verksamheter som alltid ska antas medföra en betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. 4 § miljöbalken och 3 § första stycket till förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad (bolaget) avser att ansöka om tillstånd enligt miljöbalken för en ny förbränningsanläggning med en totalt installerad tillförd effekt på 99 MW, verksamheten kommer att omfattas av verksamhetkod 40.50 enligt 21 kap 6 § miljöprövningsförordningen. Verksamheten ska bedrivas på samma fastighet som bolaget bedriver liknande verksamhet på idag.

Samråd med Länsstyrelsen och miljöförvaltningen Stockholms kommun (tillsynsmyndigheten), Stockholm Vatten och Avfall och stadsdelsförvaltningen Skarpnäck har hållits den 2 februari 2017.

FORTSATT SAMRÅD

Eftersom verksamheten har betydande miljöpåverkan ska bolaget samråda med övriga statliga myndigheter, de kommuner, den allmänhet och de organisationer som kan antas bli berörda. Vidare ska miljökonsekvensbeskrivningen alltid innehålla uppgifter enligt punkterna 1-5 i 6 kap. 7 § miljöbalken.

Länsstyrelsen anser att samråd ska ske med de parter, och på det sätt, som togs upp på samrådsmötet den 2 februari 2017, se bolagets presentation bild 24.

INNEHÅLL I MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNINGEN

Den kommande miljökonsekvensbeskrivningen ska i enlighet med 6 kap. 3 § miljöbalken identifiera och beskriva de effekter som den planerade verksamheten kan ha på människors hälsa och miljön samt innehålla de uppgifter som efterfrågas i 6 kap. 7 § miljöbalken.

Datum
2017-03-13

Beteckning
551-46621-2016

I tillståndsansökan ska de synpunkter som inkommit i samråden bemötas. Under samrådet påpekades bland annat att:

- Lokaliseringsutredningen bör omfatta, utöver andra alternativa platser, en redovisning av vald lokalisering i förhållande till att utöka produktionen med motsvarande effekt, i någon annan anläggning i fjärrvärmesystemet.
- Relevanta reningstekniker ska beskrivas, vilka nivåer avseende utsläpp till luft som respektive teknik kan nå. Av en sådan redovisning ska även framgå bolagets bedömning av vad som kan anses vara tekniska möjligt och ekonomiska rimligt. Vidare ska val av bränsle beskrivas på liknande sätt.
- Bolaget ska redogöra för hur man säkerställer att den planerade verksamheten inte bidrar till att riskera att försämra ekologisk och kemisk status för berörd vattenförekomst, Ältasjön. Särskilt ska beaktas mål C-461/13 från 1 juli 2015 från EU-domstolen (Weserdomen).
- En särskild dagvattenutredning, inkl släckvatten, en spridningsberäkning för luft och en riskanalys bör ingå i ansökningshandlingarna.
- Beräkningen av skorstenshöjd bör på ett tydligt sätt förhålla sig till genomförd spridningsberäkning.

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

Om den planerade verksamheten förändras i större omfattning under samrådsprocessen eller om det dröjer lång tid innan ansökningshandlingar inkommer kan det krävas ett nytt samråd.

Oberoende av att samråd har ägt rum mellan bolaget och Länsstyrelsen om ansökan och miljökonsekvensbeskrivningens innehåll, kan prövningsmyndigheten som beslutar i ärendet, begära kompletteringar om det anses att beskrivningen som ges in inte uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken.

Tillståndsansökan ska skickas in digitalt samt i 5 tryckta exemplar, varav ett original och resten tryckta kopior. Ansökan ska vara undertecknad av behörig firmatecknare.

Elin Sieurin
Miljöhandläggare

HA/JH

Bestämmelser till förslag till
stadsplan för område mellan
Tyresövägen och Flatenvägen
inom stadsdelarna Flaten och Skarpnäcks Gård
i Stockholm
Pl 8154

§ 1

Områdes användning, huvudändamål
Byggnadskvarter

J Med J betecknat område får användas endast för
industriändamål (fjärrvärmeanläggning).

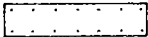
§ 2

Särskilda användningsbestämmelser

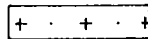
u Inom med u betecknat område skall lämnas utrymme för
allmänna underjordiska ledningar och deras underhåll

§ 3

Område, som inte eller endast i mindre omfattning
får bebyggas

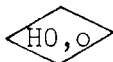
Med prickar betecknat område får inte bebyggas

Med kors och prickar betecknat område får bebyggas
med anläggningar typ solfångare o dyl.

§ 4

Byggnadshöjd

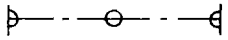
Inom med H och siffror i romb betecknat område får byggnad
uppföras till högst den höjd i meter som siffrorna
anger

Inom med siffror i romb betecknat område får byggnad
uppföras till högst den höjd i meter över kommunens
nollplan som siffrorna anger.
Utöver angiven höjd i meter får dock skorsten upp-
föras till högst 100.0 m över kommunens nollplan.

§ 5

Utfartsförbud

Över med cirklar betecknad gräns får inte göras anordningar för in- och utfart, lastning eller lossning

Stockholm den 15 mars 1982
STOCKHOLMS STADSBYGGNADSKONTOR
Stadsplaneavdelningen

Bengt Lindblad

Sten Hildebrand

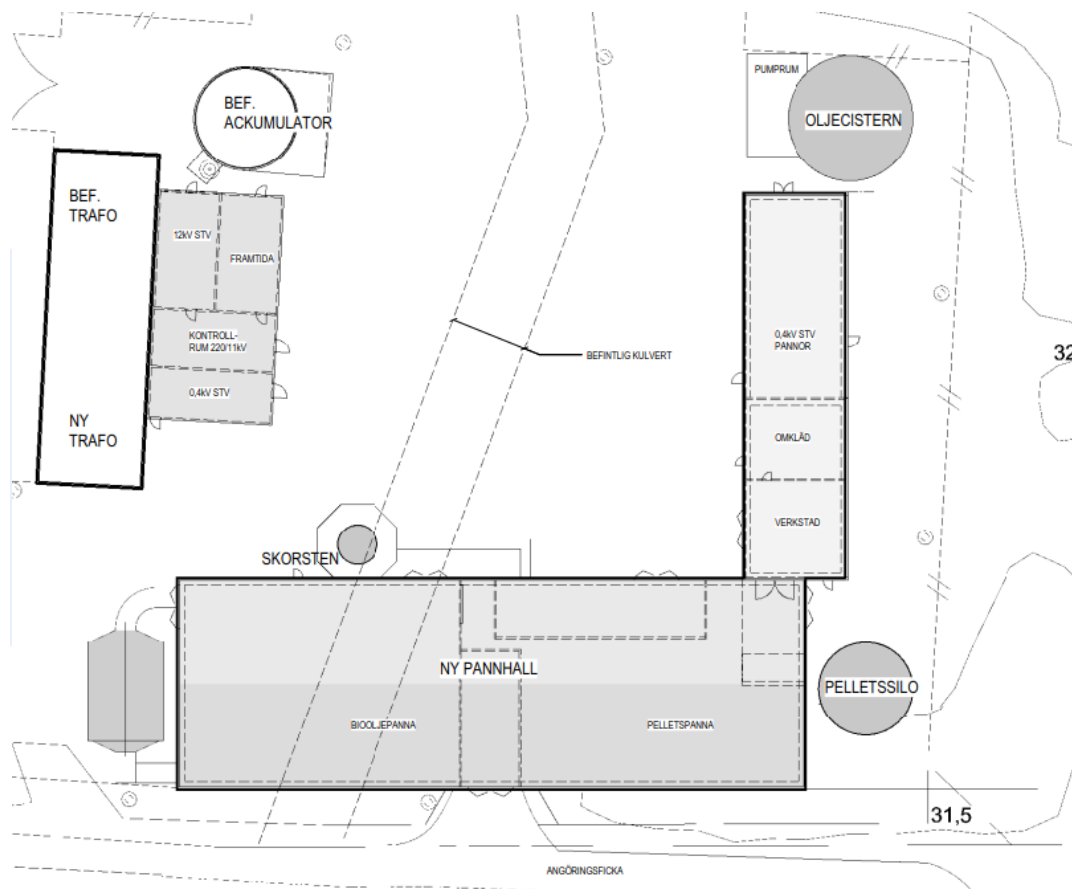
BILAGA G - STATUSRAPPORT

AB FORTUM VÄRME

HOB Delutredningar

UPPDRAGSNUMMER 1331669500

STATUSRAPPORT ENLIGT INDUSTRIUTSLÄPPSFÖRORDNINGEN

2017-06-12

SWECO ENVIRONMENT AB

Innehållsförteckning

1	Administrativa uppgifter	1
2	Bakgrund	1
3	Statusrapport	1
4	Beskrivning av verksamheten	2
4.1	Pelletsplan	3
4.2	Bioolja	3
4.3	Bränslehantering	3
4.3.1	Pellets	3
4.3.2	Bioolja	3
4.4	Övriga kemikalier	4
4.5	Transporter inom området	4
5	Mark	4
6	Slutsats, sammanfattning och kommentar	4

1 Administrativa uppgifter

Sökandes namn	AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad
Postadress	120 30 Stockholm
Organisationsnummer	556016-9095
Kontaktperson projektet	Nils Edberg, nils.edberg@fortum.com , tel. 073-3742146
Kontaktperson	Linn Arvidsson, Sweco, linn.arvidsson@sweco.se , tel. 054-14 17 32
Fastighetsbeteckning	Solvärmen 1
Fastighetsägare	Stockholms stad

2 Bakgrund

AB Fortum Värme samägt med Stockholms stad (fortsättningsvis kallat Fortum Värme) har för avsikt att ersätta det fossildrivna värmeverket i Skarpnäck med en förnyad anläggning där bioolja och träpellets används som bränsle. Den planerade verksamheten bidrar till öka effekten i det södra fjärrvärmenätet och utgör ett viktigt tillskott för att säkra spets- och reserveffekt så att fjärrvärme kan levereras till kunderna även under de kallaste perioderna eller i händelse av driftstörningar eller planerade underhåll. Projektet är också en del av Fortum Värmes systematiska arbete med att avveckla äldre fossildrivna värmeverk och ersätta dessa med moderna anläggningar drivna med förnybara bränslen.

Verksamheten omfattas av 21 kap 9 § Miljöprövningsförordningen vilket innebär att den utgör en industriutsläppsverksamhet.

3 Statusrapport

EU:s industriutsläppsdirektiv (Industrial Emissions Directive, 2010/75/EU, IED-direktivet) har för Sveriges del bland annat resulterat i en ny förordning: Industriutsläppsförordningen (SFS 2013:250). Enligt 1 kap 23 § IUF ska den som bedriver eller avser att bedriva en industriutsläppsverksamhet upprätta en statusrapport (första stycket), såvida inte risken för att verksamheten ska medföra föroreningsskada inom det område där verksamheten sak bedrivs är liten (andra stycket).

Syftet med statusrapporten är att dels utreda verksamhetens risk att förorena mark och grundvatten inom verksamhetsområdet, dels att kartlägga statusen på mark och grundvatten inom verksamhetsområdet i dagsläget.

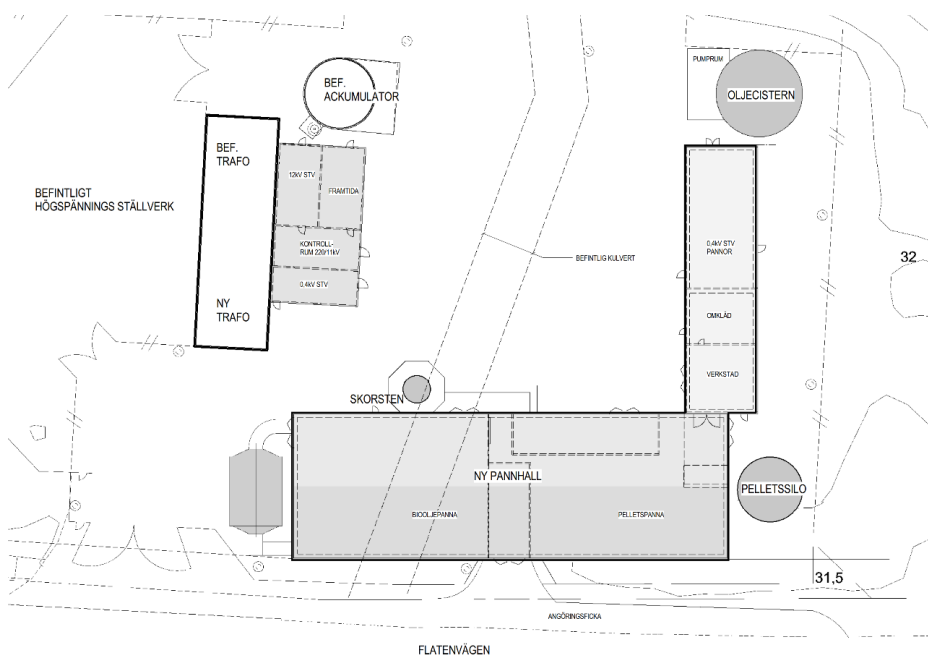
Enligt Naturvårdsverkets vägledning om statusrapport¹ kan en statusrapport tas fram i ett stegvis förfarande, där det i ett första skede identifieras vilka farliga ämnen som hanteras inom anläggningsområdet. I detta skede bedöms även ämnenas föroreningspotential kopplat till mark och vatten samt vilken risk de utgör utifrån platsspecifika förhållanden. Om det är uppenbart att verksamheten medför ringa föroreningsrisk kan statusrapporten begränsas till denna information enligt 1 kap. En sådan slutsats måste dock motiveras av verksamhetsutövaren.

4 Beskrivning av verksamheten

Skarpnäck värmeverk dimensioneras för en maximal tillförd bränsleeffekt på 99 MW varav max 20 MW träpellets och resterade mängd bioolja.

Den förnyade anläggningen i Skarpnäck omfattar en komplett anläggning med möjlighet till två pannor med tillhörande kringutrustning, från bränslehanteringssystem till utgående distribution av fjärrvärme.

Bränslelager för bioolja respektive träpellets uppförs. Erforderlig rökgasreningsutrustning och skorsten installeras. Även utrymmen för service och personal kommer att uppföras. Befintlig ackumulator, med volym 800 m³ kommer att finnas kvar och nyttjas, liksom befintliga fjärrvärmeledningar. Planerade anläggningsdelar och deras placeringar visas i Figur 1. **Fel! Hittar inte referensskälla..**

Figur 1. Verksamhet efter förändring och en möjlig placering av anläggningens delar.

¹ Naturvårdsverket, Vägledning om statusrapport, Rapport 6688, juli 2015

Anläggningen kommer att användas som spets- och reservanläggning där pellets pannan, med sin lägre driftkostnad, får en längre drifttid än biooljepannan.

4.1 Pellets panna

Den tillförda effekten uppgår till maximalt 20 MW. Pannan planeras att utföras med rosterteknik. Bränslet i pannan kommer att utgöras av träpellets. Bränslet transporteras till anläggningen med bulkbil och tömning sker i för ändamålet avsedd silo med en lagringskapacitet på cirka 500-800 m³. Tömningen görs med hjälp av ett luftflöde och transportluften filtreras från damm innan den släpps ut i atmosfären. Bränslemängden som kan lagras på anläggningen motsvarar cirka fyra dygns full last.

Bränslet transporteras in till pannan via transportör. Ett säkerhetssystem enligt gällande normer kommer att finnas för att förhindra brand.

4.2 Biooljepanna

Utförandet av panna och brännare är i stort sett likadant som när fossil olja förbränns. Bioolja är ofta något mer korrosiv och har ofta något högre askhalt. Eldstadsutrymmet behöver vara något större när bioolja används. Biooljan pumpas via filter och oljeförvärmare till brännarna som är särskilt anpassade för vald kvalitet av bioolja.

Pannan parallellkopplas med pellets pannan mot fjärrvärmenätet och därmed kan de användas oberoende av varandra.

4.3 Bränslehantering

Bränslen transporteras till anläggningen med fordon anpassade för detta och med tillhörande hanteringskrav.

4.3.1 Pellets

Lossning av pellets sker pneumatiskt med tryckfläkt. Pelletssilons volym uppgår till cirka 500-800 m³.

4.3.2 Bioolja

Lossning av bioolja sker med hjälp av bilens pump. All lossning av bränsle sker under mänsklig övervakning på hårdgjord yta med möjlighet till insamling av eventuella spill. Därtill finns tekniska system för skydd mot överfyllnad.

Biooljesystemet utförs i korrosionsbeständigt material och förses med påkörningskydd. Biooljecistern utförs med övervakat sekundärskydd (dubbelmantlad eller försedd med invallning som rymmer tankens volym). Oljeledningar utformas och förläggs så att risk för läckage minimeras och förses med sekundärskydd vid t.ex. ventiler och andra känsliga punkter.

Storleken på biooljecisternen uppgår till cirka 500-800 m³.

Bioolja är till skillnad från fossil olja inte klassad som hälso- eller miljöfarlig. Bioolja räknas inte som en brandfarlig vätska då den har en flampunkt som överstiger 100 °C. Ett läckage förväntas därför inte heller antändas. Biooljors densitet och övriga egenskaper kan variera. Medan många biooljor är mycket trögflytande och stelnar i princip omedelbart då de kommer i kontakt med den kallare utomhustemperaturen och/eller marken kan andra vara mer lättflytande. Ett utsläpp av bioolja som når ytvatten förväntas påverka omgivningen främst genom påverkan på fåglar (olja i fjäderdräkten). Däremot förväntas inte bioolja leda till några långvariga miljöskador.

4.4 Övriga kemikalier

Behovet av kemikalier är mycket begränsat. Förekommande kemikalier är Absol (absorberande saneringsmedel) och enstaka flaskor gasol. Övriga kemikalier som kan förekomma i mycket små mängder är smörjoljor, fetter och rengöringsmedel vilka transporteras till anläggningen vid behov av servicearbeten. Aktuell servicetekniker tar med sig avfall och eventuellt överblivet material då arbetet slutförts. Inga kemikalier lagras på anläggningen.

4.5 Transporter inom området

Transporter inom området utgörs uteslutande av servicepersonal som vid enstaka besök parkerar sin bil. Bränsletransporter lossas vid tomtgräns.

5 Mark

Ytor inom området kommer att vara hårdgjorda. Lossningspunkten är även den hårdgjord och försedd med uppsamlingsanordning. Dagvatten passerar oljeavskiljare innan rening och dagvattensystemet förses med avstängningsventil så att eventuella föroreningar som hamnar i dagvattensystemet kan samlas upp.

6 Slutsats, sammanfattning och kommentar

Utifrån ovanstående resonemang bedöms risken för föroreningsskada på mark och grundvatten vara ringa. Utsläppen från området kommer att kontrolleras i ett kontrollprogram. Ansvaret för eventuell förorening på platsen i samband med avveckling av verksamheten kommer att bedömas och regleras enligt miljöbalkens 10 kap (se även IED Artikel 22 punkt 4).

Utifrån detta bedöms att en statusrapport inte behöver upprättas enligt 1 kap 23 § 2 stycket industriutsläppsförordningen. Periodiska kontroller är heller inte tillämpligt i detta fall då föroreningrisken av mark och grundvatten bedöms som liten till följd av att ytan kommer att hårdgöras.